

సిపిఐ(ఎం)కు ఓటెయ్యండి

వామపక్షాల్ని బలపర్చండి

భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ (మార్కిస్టు)

ఎన్నికల ప్రణాళిక

16వ లోకసభ ఎన్నికలు 2014

ప్రథమ భాగం

పరిచయం

భారతదేశ ప్రజలు 16వ లోకసభను ఎన్నుకోబోతున్నారు. పార్లమెంటరీ ప్రజాసాయమ్యంపై పలు వైపుల నుంచి దాడి జరుగుతున్న తరుణంలో ఈ ఎన్నికలు జరుగుతున్నాయి. రాజకీయాల్లో ప్రవేశించిన అపార ధనం ప్రజాసాయమ్యాన్ని నాసాటికి బలహీనపరుస్తోంది. ప్రభుత్వంలోని ఉన్నత స్థానాల్లో , ప్రజాజీవితంలో ప్రబలిన అవినీతి ప్రజాసాయమ్య వ్యవస్థ జవాబీవాలను హరించివేస్తోంది. ఒక వ్యాపార సంస్థలు, విదేశీ ఆర్థిక సంస్థలు, వెన్నెముక లేని పాలకులు, ఉన్నతాధికారులు కుమ్భక్రూ ప్రభుత్వ విధానాలు ఎలా ఉండాలో నిర్ణయిస్తున్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ నేత్రుత్వంలోని ప్రభుత్వం ఒక దశాబ్ద కాలం నుంచి అమలు చేస్తున్న నయా ఉదారవాద విధానాలు ఫలితంగా దాపురించిన ఈ దుస్థితి మన పార్లమెంటు ప్రతిష్టామంట గలుపుతున్నాయి. బీజేపీ-ఆర్వెన్సెస్ కూటమి సారథ్యంలోని మతతత్వ శక్తులు కేంద్రంలో అధికారం చేజిక్కించుకోవాలని ప్రయత్నిస్తూ మన గణతంత్రపు లొకిక-ప్రజాసాయమ్యిక విలువలకు ముప్పుగా పరిణమించాయి.

ప్రజాసాయమ్య వ్యవస్థలో ప్రగాఢ విశ్వాసం ఉంచి అందులో పాలుపంచకుంటూ పార్లమెంటరీ వ్యవస్థను ఎల్లవేలలా పట్టిపురుచుతూ వచ్చిన వారంతా ఇప్పుడు కూడా కార్బోన్యూఫులు కావాలి. తమ హక్కులను ఉధ్వటించాలి. అవినీతి పాలన అంతమొదించడానికి, ప్రజాసాయమ్యాన్ని లొకికవాడాన్ని బలోపేతం చేయడానికి అనువైన విధంగా విధానాలలో మార్పు తెచ్చేందుకు వారు పోరాధాలి.

యూపీవి ప్రభుత్వ పనితీరు నిరాశాజనకం

యూపీవి ప్రభుత్వాలు రెండూ నయా ఉదారవాద ఆర్థిక విధానాలు అమలు చేశాయి. అవి దేశంలో ఆర్థిక అసమానత పెరిగేందుకు దారితీశాయి. ఈ విధానాల ఫలితమే ప్రభుత్వాలు ధనికులను నెత్తినబిట్టుకుని ప్రజలను పిప్పిచేశాయి.

జనజీవనం మీద ప్రభావం

యూపీల్ ప్రభుత్వం తొలి సంవత్సరాల్లో సాధించామని చెప్పుకునే అధిక ఆర్థిక వృద్ధి రేటు వల్ల సామాన్యుల జీవితాలు ఏమీ మారలేదు. ఈ పాలనకు అద్దం పట్టే కొన్ని వాస్తవాలు:

36 శాతం మహిళలకు, 34 శాతం పురుషులకు చాలినంత ఆహారం లభించలేదు.

5 ఏళ్ల లోపు పిల్లల్లో దాదాపు సగం (48శాతం) మందికి చాలినంత ఆహారం గానీ, సమీక్షత పోషకాహారం గానీ కరువైంది.

1వ తరగతి 5వ తరగతి మధ్యనే 29 శాతం మంది చిన్నారులు బడి మానుకున్నారు. 1వ తరగతి నుంచి 8వ తరగతి లోపు 46శాతం మంది పిల్లలు చదువుకు స్ఫోర్చు చెప్పేల్ని వచ్చింది.

గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో 80 శాతం, పట్టణాల్లో 64 శాతం కుటుంబాల ఆహారంలో వారికి అవసరమైన దానికంటే తక్కువగానే క్యాలరీలు (శక్కికి కొలమానం) ఉన్నాయి.

ప్రపంచంలో అత్యధికంగా వైద్యం ప్రయావేటీకరించబడిన దేశాల్లో ఇండియా ఒకటి. 80 శాతం మంది బెట్టవేషంట్లు, 60 శాతం మంది జనవేషంట్లు ప్రయావేటు రంగంలోనే వైద్యనేవలు పొందారు. ప్రయావేటు ఆసుపత్రుల్లో వైద్యం ఖర్చులు అసాధారణంగా ఉండటంతో ప్రతిఏటా ప్రతిఏటా ఎనిమిది కోట్ల మంది ప్రజలు దారిద్ర్య రేఖ దిగువకు జారిపోయారు.

శ్రామికులు : నష్టపోయారు

నయా ఉదారవాద పాలనలో దోషిడీకి ప్రధాన లక్ష్యం శ్రామికులు. సంఘటిత పారిశ్రామిక రంగంలో జరిగిన నికర విలువ జోడింపులో వేతనాల వాటా ప్రపంచంలోనే కనిష్ఠంగా ఉంది. 1981లో ఈ వాటా 30.36శాతం కాగా, 2007-08లో ఇది 10.6 శాతానికి క్రీటించింది.

వేతనాల వాటా తగ్గడానికి ప్రధాన కారణం కాంట్రాక్టు, క్యాజువల్ ప్రాతిపదికన కార్బూకులను నియమించుకోడం. దీనివల్ల యాజమాన్యాలు తమ లాభాలు పెంచుకోగలిగాయి. 2004-05 నుంచి 2011-12 మధ్యకాలంలో పని దొరకపోవడంతో మహిళా శ్రామికుల సంఖ్య దాదాపు రెండు కోట్ల తగ్గింది.

కనీస వేతనాలు చెల్లించకపోవడం, సమాన వేతనాలు మాతృత్వ ప్రయోజనాలు నిరాకరించడం పరిశ్రమల్లో ప్రభలిపోయాయి. కార్బూక సంఘాల ఏర్పాటు హక్కు ప్రమాదంలో పడింది. మారుతీ సుజుకీ కేసు ఇందుకు గట్టి ఉదాహరణ. కాంగ్రెస్ బీజేపీ ప్రభుత్వాలు రెండూ కూడా రాష్ట్రాల్లో కార్బూక వర్గ వ్యతిరేక విధానాలే అమలు చేశాయి.

చిక్కతోచని రైతులు

ఎన్డీఎ ప్రభుత్వ విధానాలతో తొలిసారి, తర్వాత యూపీవీ ప్రభుత్వ విధానాలతో రైతాంగం కోలుకోలేని దెబ్బ తిన్నది. వ్యవసాయ రంగం కార్బూరేటీకరణ, సబ్జిషన్లో, వ్యవసాయ రంగ పెట్టుబడులలో కోతలు, వాణిజ్య సరళీకరణ విధానాలు పెద్ద సంఖ్యలో రైతులను క్రీభకు గురిచేశాయి. 1996-2012 మధ్య గ్రామీణ భారతదేశంలో దిగ్భూషితికరంగా 2.9 లక్షల మంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. భూసంసుర్కణ చట్టాల రద్దు, వ్యవసాయ భూముల అక్రమ స్వాధీనం ఫలితంగా అనేక మంది రైతులు వ్యవసాయానికి దూరమయ్యారు. 1991-2011 మధ్య 5 కోట్ల మంది సాగుదారులు వ్యవసాయాన్ని వదిలిపెట్టారు. నయా ఉదారవాద విధానాలు అంతముందిస్తే తప్ప, ఈ దేశ రైతాంగానికి గౌరవప్రదమైన జీవనం, భద్రమైన భవిత సమకూరవు.

అత్యధిక దీపిడీకి గురైంది వ్యవసాయ కాల్చుకులు

వ్యవసాయ కార్బూకుల పరిస్థితి క్రమంగా దిగజారిపోయింది. కూలీ రేట్ల నిర్ణయానికి, సామాజిక భద్రత ప్రయోజనాలు కల్పించడానికి ఒక సమగ్రమైన చట్టం తీసుకురావడానికి కేంద్రప్రభుత్వాలు నిరాకరించాయి. దాంతో చాలా రాష్ట్రాల్లో వ్యవసాయ కార్బూకులకు చట్టబడ్డమైన స్థిరమైన కనీస వేతనాలు లేవు. ఏడాడికి పనిదినాలు కూడా తగ్గిపోయాయి. చాలా రాష్ట్రాల్లో వారికి ఇళ్ల స్థలాలు లేదా ఇళ్ల గానీ లేవు. వ్యవసాయ మహిళా కార్బూకుల దురవస్థ మరింత దుర్వార్థితి కింద మారింది. వారి పనిదినాల సంఖ్య మరింత తక్కువగా ఉంది. పెరిగిపోతున్న ధరల నేపథ్యంలో ఇల్లు గడవడానికి వారు పనిచేయడం తప్పనిసరి. కాబట్టి వారిపై భారం మరింత పెరిగి కష్టాల పాలయ్యారు.

నడ్డివిలచిన ధరలు

కాంగ్రెస్ పాలిత యూపీవీ ప్రభుత్వ వైపుల్యాలలో కొట్టొచ్చినట్లు కనిపించేది ఏమిటంటే ఆహారం ఇతర నిత్యావసర సరకుల ధరలు నిర్దయగా పెరిగిపోతుంటే వాటిని

అదుపు చేయలేని నూటికి నూరు పాళ్ల అనమర్థత! 2007 నుంచి ఏడు సుదీర్ఘ సంవత్సరాలుగా నిరంతరం కొనసాగిన రెండంకెల ఆహార ద్రవ్యోల్పణంతో ఇండియా బతుకు వెళ్లాడనింది. వినియోగ ధరల నూచీ ప్రకారం వార్షిక ద్రవ్యోల్పణం చాలామట్టుకు 9 శాతం పైనే కొండిక్కార్చుంది.

2009 డిసెంబర్ నుంచి 2013 వరకు చివరి నాలుగేళ్లలో, బియ్యం గోధుమ వేరుశనగ నూనె ధరలు 50 నుంచి 100 శాతం పెరిగాయి; ఆలుగడ్డల ధర రెట్టీంపైంది. అయిచేళ్కు కలిపి చూస్తే, నాలుగు రెట్లు పెరిగింది; ఉల్లిగడ్డలు సగటున అప్పటికే గరిష్టంగా ఉన్న స్థాయి నుంచి రెండింతలయ్యాయి.

ధరల పెరుగుదల వాస్తవానికి ప్రభుత్వ విధానాల ఫలితమే. పెత్రోలు, ఢిజిలు ధరలపై నియంత్రణ ఎత్తేయడంతో వాటి ధరలు అదేపనిగా పెరిగాయి. ఆ ప్రభావంతో రవాణావ్యయం పొచ్చింది. దాంతో అన్ని ధరలూ భగ్గమన్నాయి. ఢిజిలు ధరలు యూపీలీ 1,2

ప్రభుత్వాల హాయాంలో దాదాపు మూడింతలైంది. 2004 జనవరిలో రూ.20 ఉండగా 2013 డిసెంబరు నాటికి ఇది రూ. 55 (ఫిలీ ధరలు) కి ఎగబాకింది.

కర్కుశంగా నిర్మయగా పెరిగిన ధరలు ప్రజల, ముఖ్యంగా పేదల నడ్డివిరిచాయి.

నిరుద్యోగ శాపం

ధరల పెరుగుదలను అదుపు చేయలేకపోవడం ఒక్కటే కాదు, నిరుద్యోగం పెరిగిపోవడం యూపీలీ ప్రభుత్వ రెండో ఆతిపెద్ద పైఫల్యం. 2005-2010 మధ్య కాలంలో ఉపాధి కల్పన వృద్ధి రేటు ఏడాదికి 1 శాతం కూడా లేదు. ఆ సృష్టి అయిన ఉద్యోగాలు కూడా తక్కువ ఆదాయం ఉండేవి, కాంట్రాక్టు ఉద్యోగాలు, సామాజిక భద్రత లేనివి. 15-29 వీళ్ల గ్రూపులోకి వచ్చే యువజనుల సంఖ్య 330 మిలియన్లు (33 కోట్లు) కాగా, వారిలో నిరుద్యోగం రేటు 13.3 శాతం. ఈ వయోవర్గంలోని ప్రతి ముగ్గురు గ్రామ్యయేట్లలో ఒకరు నిరుద్యోగిగా ఉన్నాడు.

అధిక వృద్ధి సాధించాయని చెప్పబడే సంవత్సరాలు చివరకు ఉద్యోగాల్లేని వృద్ధిని మిగిల్చాయి. ఇలాంటి దివాలాకోరు వృద్ధిభాటను తిరస్కరించాలి.

ఆర్థిక విధానాలు : ధనికులకు వనరుల బటీ

కాంగ్రెస్ ఆధ్వర్యంలోని యూపీవీ ప్రభుత్వం కార్బోరేట్లకు ధనిక వర్గాలకు మరింత సంపద సృష్టించిపెట్టింది. 2003లో 13 మంది ఉన్న బిలియన్లు (రూ. 5000 కోట్లు అంతకు మించిన నికర ఆస్తులు ఉన్న వారు) ఉండగా 2012 నాటికి అలాంటి బిలియన్లు 122 మంది ఉన్నారు. 2009-2013 మధ్య భారీ మొత్తంలో రూ. 21 లక్షల కోట్ల కేంద్ర ప్రభుత్వ పన్ను ఆదాయాలు పన్ను రాయితీల రూపంలోనూ, పన్నులు వదులుకోడం రూపంలోనూ వితరణ చేశారు. 2009 మరియు 2013 మధ్య ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల్లో రూ. 91,000 కోట్ల విలువైన వాటాలను విక్రయించి భారీగా పెట్టుబడుల ఉపసంహరణకు పొల్పుడింది. ఈ దేశ సహజ వనరులను అవి భూమి కానివ్వండి, ఖనిజాలు, గ్యాస్ లేదా స్పీక్షమ్ కానివ్వండి లూటీ చేసుకోడానికి అనుమతించింది. బదా వ్యాపార కుటుంబాలు, ప్రయావేటు కంపెనీలు ఈ దోషిది ద్వారా అసాధారణంగా గాలివాటు లాభాలు సంపోదించింది.

ఈ ప్రభుత్వం చేసిందల్లా దేశం యొక్క , దేశ ప్రజల యొక్క సహజ వనరులను కొడ్ది మందికి స్నాఫీసహచరచడమే!

సంపన్నులకు వర్తించే పన్ను రేట్లు పెంచడం ద్వారా లేదా వారి పన్ను ఎగవేతలపై పెద్దపెట్టున విరుదుకు పడటం ద్వారా పన్ను ఆదాయం పెంచుకోడానికి వీలున్నప్పటికీ ప్రభుత్వం అలాంటి చర్యలు ఏవీ తీసుకోలేదు. 2007-08లో ఉన్న దాని కంటే టాక్స్-జీడీపీ నిప్పుత్తి తక్కువగానే ఉండిపోయింది. ఆదాయాన్ని పెంచుకోడానికి బదులు, ప్రభుత్వ వ్యయాన్ని తగ్గించి వేయడమే ప్రోధాన్యతగా మారింది. వ్యవసాయం, గ్రామీణ అభివృద్ధి (ఎంఎన్ఆర్జిఐపి సహో); ఆరోగ్యం విద్య వంటి అంశాలు ప్రజాజీవితాలపై ప్రభావం కనబరిచేవి. ఈ వ్యయాలు సైతం కోతకు గురయ్యాయి. ఆహారం ఇంధనాల సస్పీడీలలో గడచిన మూడేళ్లలో రూ. 78,000 కోట్ల మేరకు కోత ప్రభుత్వం కోత పెట్టింది.

అన్ని రంగాలలో ‘విదేశీ పెట్టుబడి’ ప్రవేశానికి అనుమతి లభించింది. బ్యాంకింగ్, హోలిక వనరులు, రియల్ ఎస్టేట్స్, రక్షణ ఉత్పత్తులు, ఆగ్రి-బిజినెస్సులలో ఎఫ్డీపి (విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడి) పరిమితులను పెంచారు. ఇండియాలో రిపోర్ట్ వర్తకమే జీవనాధారంగా, ఉపాధిగా బతుకుతున్న 40 బిలియన్ (4 కోట్లు) మంది ప్రయోజనాల కంటే వాల్మోర్స్,

ಇಂಕಾ ಇತರ ವಿದೇಶೀ ಸೂಪರ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಯೋಜನಾಲು ಎಲಾ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತಗ್ಾ ಮಾರಿಪೋಯಾಯೆ ಚೆಪ್ಪಡಾನಿಕಿ ಬಹಳ ಉತ್ತಮತ್ವ ಚಿಲ್ಲರ ವ್ಯಾಪಾರಂಲೋಕಿ (ಮ್ಯಾಕ್ ಬ್ರಾಂಡ ರಿಟೈಲ್‌ಲೋಕಿ) ಎಫ್‌ಡಿ‌ಎ ಅನುಮತಿ ಅನೇದಿ ಚಕ್ಕಬೆಂದ ಉದಾಹರಣ.

ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ನಿಶ್ಚಯಾನ್ನಿ ರದ್ದು ಚೇಯಾಲಿ. ಜಾತೀಯ ಸರ್ವಸತ್ತಾಕ ಅಧಿಕಾರಂ, ಜಾತೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಪ್ರಜಲ ಉಪಾಧಿ ಅವಸರಾಲು ಎಫ್‌ಡಿ‌ಎ ವಿಧಾನಾನಿಕಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕಾಲುಗ್ಾ ಉಂಡಾಲಿ.

ಆರ್ಥಿಕ ಮಾಂದ್ಯಂ ರಾವಡಂತೋ ಯೂರೋ ಪ್ರಭುತ್ವಂ ವಿದೇಶೀ ಪೆಟ್ಟುಬಬಡಿನಿ ಆಕರ್ಷಿಸಿದೆ ದುಕು ಬಡಾ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಮರಿನ್ನಿ ಪನ್ನು ಕೋತಲು, ರಾಯೀಲು ಇವ್ವಾಲನಿ ಭಾವಿಸ್ತೋಂದಿ. ವಾಸ್ತವಂಗಾ ಕಾವಲ್‌ಎಂದಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ವ್ಯವಸಾಯಂ, ಹೊಲಿಕ ಸದುಪಾಯಾಲು, ಸಾಮಾಜಿಕ ರಂಗಾಲಲೋ ಭಾರೀಗಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಪೆಟ್ಟುಬಬಡಲು. ಕಾನಿ ತನ ವರ್ಗ ಪಕ್ಷಪಾತಂ ದೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಭುತ್ವಂ ಇಲಾ ಚೇಯಡಾನಿಕಿ ನಿರಾಕರಿಂಬಿಂದಿ.

ಬೀಜೆಪ್ಪಿ ನೇತ್ಯತ್ವಂಲೋನಿ ಆರ್ಕ್‌ಪ್ರಭುತ್ವಂ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕತ್ವಂಲೋನಿ ಪದ್ದೆಕ್ ಪ್ರಭುತ್ವಂ ಅನುಸರಿಂಬಿನ ನಯ ಉದಾರವಾದ ವಿಧಾನಾಲನು ಅಮೂಲಾಗ್ರಂ ಮಾರ್ಪಿಯಾಲಿ.

ಅಪರೀರ ಭದ್ರತ

ಗ್ಲೋಬಲ್ ಹಂಗರ್ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ (ಅಂತರ್ಜಾತೀಯ ಆಕಲಿ ಸೂಚೆ)ಲೋನಿ 199 ದೇಶಾಲಲೋ ಭಾರತ್ 94ವ ಸ್ಥಾನಂಲೋ ಉಂದಿ. ದೀರ್ಘರೋಗಂಲಾ ವೆಂಟಾದೆ ಆಕಲಿ, ತಿನಡಾನಿಕಿ ಚಾಲಿನಂತ ಆಹೋರಂ ಲೇಕಪೋವಡಂ - ಒಕ ದೇಶಾನಿಕಿ ಈ ರೆಂಟಿನಿ ಮಿಂಚಿನ ಅವಮಾನಂ ಏಮುಂಟುಂದಿ? ಯೂರೋ ಪ್ರಭುತ್ವಾಲು, ಅಂತತ್ತು ಮುಂದರಿ ಎಂದೀವ್ ಪ್ರಭುತ್ವಂ ಅನುಸರಿಂಬಿನ ವಿಧಾನಾಲಪೈ ಚೇಸ್ತುನ್ನ ನೇರಾರೋವಣಕು ಇವಿ ರುಜಾವುಲು. ಸರ್ವಜನುಲಕು ವರ್ತಿಂಚೇಲಾ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಪ್ರಭುತ್ವ ಪಂಪಿಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥನು ಪ್ರವೇಶಪೆಟ್ಟೆಂದುಕು ಈ ರೆಂಡು ಪಾಲ್ಮೀಲೂ ಗಟ್ಟಿಗಾ ವ್ಯತಿರೆಕಿಂಚಾಯಿ. ಎಂದುಕಂಟೇ ಪ್ರಪಂಚ ಬ್ಯಾಂಕು, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಆರ್ಥಿಕವ್ಯವಸ್ಥೆ ಚೇಸೇ ಸೂಚನಲಕು ಇದಿ ವಿರುದ್ಧಂ ಅವಱುಂದಿ ಕಾಬಲ್ಲಿ. ಪಾರ್ಲಮೆಂಟು ಅಮೋದಿಂಬಿನ ಆಹೋರ ಭದ್ರತ ಚಟ್ಟಂ ಆಹೋರ ಭದ್ರತ ದಿಶಗಾ ತೀಸುಕುನ್ನ ಒಕ ಪ್ರಧಾನಮೈನ ಚರ್ಚಾಗಾ ಚೂಪೆಡುತ್ತನ್ನಾರು. ಇದಿ ವಾಸ್ತವಂ ಕಾದು. ಇದಿ ಲಕ್ಷಿತ ಪೀಡಿವನ್ನೆ ಕೊನಸಾಗಿಸ್ತುಂದಿ. ಒಕ ವ್ಯಕ್ತಿಕಿ ನೆಲ ರೋಜುಗಳು ಕೇವಲಂ 5 ಕಿಲೋಲ ಆಹೋರ ಧಾನ್ಯಾಲು ಮಾತ್ರಮೇ ಅಂದಜೆಸ್ತುಂದಿ. ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರಾಂತಾಲ್ಲೋ 50 ಶಾತಂ ಮಂದಿ ಜನಾನ್ನಿ ಈ ಸದುಪಾಯಂ ನುಂಚಿ ಮಿನಿಂಟ್‌ಯಿಂಚಾರು. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಪ್ರಭುತ್ವ ಪಂಪಿಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥನು ಪ್ರವೇಶಪೆಟ್ಟಾಲನಿ ಸೀಪಿಎಲಂ,

లెష్ట అదేవనిగా పోరాదాయి. అన్ని కుటుంబాలకూ కనీసం 35 కిలోల ఆహార ధాన్యాలను కిలో రెండు రూపాయిలకు మించని ధరకు అందించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఆహారం పొందడం పారుల ప్రాథమిక హక్కు దీనికి పూచీ ఉండాలి.

అవినీతి, మెగా స్థాములు

యూఎస్ ప్రభుత్వపు గత దశాబ్ద పాలన అవినీతిలో మునుపెన్నదూ లేని అసాధారణమైన రికార్డు నెలకొల్పింది. 2జీ స్పృష్టం నుంచి బొగ్గు క్లైట్రాల కేటాయింపుల వరకు, కృష్ణ గోదావరి బేసిన్ గ్యాస్ ధరల నిర్మియం వరకు ఒక మెగా స్థూం తర్వాత మరోటి బయటపడుతూ వచ్చాయి. బదా వ్యాపార సంస్థలు - పాలక రాజకీయానాయకులు - ఉన్నతాధికారుల కుమ్మక్కు కావడానికి ప్రభుత్వ నయా ఉదారవాద విధానాలు దారి తీశాయి.

2జి టెలికాం స్పృష్టం కేటాయింపులకు అనుసరించిన విధానాల వల్ల సీఎస్ (కాగ్) అంచనాల ప్రకారం ఖజానాకు రూ. 1.76 లక్షల కోట్లు, బొగ్గు స్థూంలో దాదాపు రూ. 1.86 కోట్లు నష్టం వాటిల్లింది. కేటి బేసిన్ గ్యాస్ ఒప్పందం, రిలయ్స్ కు అంతకు ముందు ఇచ్చిన రాయతీలు ప్రభుత్వానికి రూ. 1,00,000 కోట్ల నష్టం వాటిల్లేందుకు దారి తీశాయి. ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన ప్రస్తుత సవరణ వల్ల ఇది అంతకు రెప్పింపు అవుతుంది. ఇక కామన్సెల్ట్ గేమ్స్ (సీడబ్బుజీ) స్థూం విలువ రూ. 60,000 కోట్లు.

ప్రయవేచీకరణ, స్వచ్ఛావిషణులు అవినీతిని తగ్గిస్తాయన్న వాదనలోని దొల్లతనం బయటపడింది. అవినీతి ఘలితమైన “నల్ల ఆర్కి వ్యవస్థ” ఇలాంటి విధానాల అమలు వల్ల మరింతగా విస్తరించిని రుజువులు వెల్లడిస్తున్నాయి. స్వాల జాతీయ ఉత్సవి (జీడీపీ)లో ఇప్పుడిది దాదాపు 50 శాతం ఉంటుందని అంచనా (ప్రపంచ ద్రవ్య వ్యవహారాల నైతికత సూచి, 2010 -గోబల్ ఫైనాన్స్చియల్ ఇంప్రోగ్రామ్ ఇండెక్స్, 2010).

ప్రజలకు చెందిన వనరులు రకరకాల అవినీతి వద్ద తుల ద్వారా దోచుకోబడుతున్నాయి. వన్నులు ఉండని దేశాలకు, విదేశి అక్రమ నిధుల తరలిపోయే సామ్య కూడా నల్లధనంతో పాటు భారీగా పెరిగింది; సంస్కరణల అనంతరం ఇలా తరలిపోయన నిధులు అంతకు ముందరి వాటి కంటే అయిదు రెట్లు అధికం. విదేశాల్లో భారతీయుల పోగుపడ్డ పెట్టుబడులు, ఆస్తుల మొత్తం విలువ 0.5 ట్రైలియన్ (ట్రైలియన్ అంటే లక్ష కోట్లు) డాలర్ల నుంచి 1.4 ట్రైలియన్ డాలర్ల వరకు రూపాయల్లో చెప్పాలంటే రూ. 25 లక్షల కోట్ల నుంచి రూ. 70 లక్షల కోట్ల వరకు ఉంటుందని ఒక అంచనా.

ఆవినీతిపై ప్రజల్లో పెల్లుబికిన ఆగ్రహం, వెల్లువెత్తిన నిరసనలకు ఎట్టకేలకు తలవొగ్గిన యూపీవీ ప్రభుత్వం సపరించిన లోకపాల్ బిల్లును తెచ్చింది, దీన్ని పార్లమెంటు అమోదించింది. ఏమైనప్పటికీ, లోకపాల్ చట్టం తన పరిధిలోకి ప్రభుత్వ నిధుల ప్రమేయం ఉండే పీఫీపీ (ప్రయివేట్ పట్టిక పార్టీనిపేషన్) ప్రాజెక్టులు, కార్బోరెట్లకు ఇచ్చే కాంట్రాక్టులు ఈ చట్టం పరిధిలో ఉండితీరాలి. అంతకంటే ముఖ్యంగా, నయా ఉదారవాద విధానాలు సృష్టి చేసిన ఒడావ్యాపారి-రాజకీయనాయకుడు-బ్యారోక్రాట్ల త్రయాన్ని వారి మధ్య సంబంధాన్ని విచ్చిన్నం చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇలాంటి కుమ్మక్కుకు దారితీసిన నయా ఉదారవాద విధానాలను సంపూర్ణంగా రద్దు చేయాలని సీపిఎం (ఎం) పిలుపు ఇస్తోంది.

విదేశీ విధానం : అమెరికా వైపు మొగ్గు

దశాభ్య కాలపు యూపీవీ ప్రభుత్వం భారత విదేశీ విధానం అమెరికా అనుకూల దృక్పథం తీసుకుంది. యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఆఫ్ అమెరికా తో వ్యూహాత్మక మైత్రి , సైనిక సహకారం, భారత్-అమెరికా అఱు ఒప్పండం.. వీటితో మొదటి అయిదేళ్లలోనే యూపీవీ భారత విదేశాంగ విధాన స్వతంత్రతను ఆ దేశానికి ధారచడ్తుం చేసింది. దాని విపరిణామాలే రెండో దఫా అయిదేళ్లలో పాలనలో ప్రస్ఫుటమయ్యాయి.

ఇరాన్తో సంబంధాలను తగ్గించుకుని ఇండియా తన స్వంత ప్రయోజనాలకు వ్యక్తిరేకంగా వ్యవహారించింది. ఇరాన్-పాకిస్తాన్-ఇండియా గ్యాస్ పైవ్హలైన్సు అమెరికా ఆజ్ఞతో హదావడిగా రద్దు చేసుకుంది. అమెరికా అక్రమ అంక్షలకు అనుకూలంగా ఇరాన్ నుంచి చమరు దిగుమతులను గణానీయంగా తగ్గించుకుంది. సిరియాపై సందిగ్న వైఫారి అవలంబించింది. అంతర్యాధం ద్వారా సిరియా ప్రభుత్వాన్ని ఆస్థిరపరిచేందుకు ఘట్టిమ దేశాల మద్దతుతో ప్రయత్నిస్తున్న శక్కులను ఖండించేందుకు నిరాకరించింది. ఇజ్రాయిల్తో సైనిక, భద్రత పరమైన బంధాన్ని బలోపేతం చేసుకుంది. దీనికి అనుగుణంగా పాలస్తేనా సమస్యకు మద్దతు తగ్గించివేసింది. ఇండియా-జపాన్-యూఎస్ త్రిపాక్షిక భద్రతా సంబంధాల మైత్రిలో భాగమైంది. చైనాను ఎదురోడ్డానికి అమెరికా చౌరపతో రూపు దిద్దుకున్న ఏర్పాటు ఇది.

సౌత్-సౌత్ (వర్ధమాన దేశాలు) సహకారాన్ని , భిన్న దృవత్వాన్ని పట్టిపుం చేసేందుకు బ్రిక్స్ (బి ఆర్ ఐ సి ఎస్- బ్రెజిల్, రష్యా, ఇండియా, చైనా, సౌత్ ఆఫ్రికా), ఇబ్రా (ఇండియా, బ్రెజిల్, సౌత్ ఆఫ్రికా), ఇతర బహుళ పక్ష వేదికలపై తన పలుకుబడిని ఇండియా ఉపయోగించలేదు.

దేశ జాతీయ ప్రయోజనాలకు అనుగుణంగా ఉండేలా ఒక స్వతంత్ర విదేశాంగ విధానానికి రూపకల్పన చేసేందుకు అనుపుగా కాంగ్రెస్, బీజేపీల రెంటి విదేశాంగ విధాన షైఫలిని తిరస్కరించాలి.

కాంగ్రెస్ : సిగ్న్‌చేటు లికార్డు

కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వరుసగా పదేళ్లు పాలించి ఒక అత్యంత అవమానకరమైన రికార్డును నవోదు చేసుకుంది. అధికారం చెలాయించిన వారిలో అవినీతిని పెంచిపోవించింది; ధరల పెరుగుదలను, అధిక ద్రవ్యోల్చణాన్ని నిరంతరీకరించిన విధానాలు అనుసరించింది; గౌరవప్రదమైన జీవనాధారం కరువైన లక్షలాది మంది రైతులను పట్టించుకోలేదు; మతతత్వ శక్తులను అణిచేసేందుకు అవసరమైన కలిన చర్యలు తీసుకోడంలో విఫలమైంది; యూఎస్‌తో చేతులు కలిపి దేశ సార్వభోగాధికారంలో రాజీ పడింది.. ఈ విధానాలు, షైఫల్యాలతో ప్రజలు తనమీద ఉంచిన విశ్వాసాన్ని కాంగ్రెస్ వమ్ము చేసింది. వారికి నమ్మక ద్రోహం చేసింది.

యూపీలును, దానికి సారథ్యం వహించిన కాంగ్రెస్‌ను ఈ అక్రమాలకు బాధ్యాలుగా చేసి నిలదీయాలి, కాంగ్రెస్‌ను గడ్డ దింపాలి.

మతతత్వంపై పాఠాటం

గత ఐదేళ్లగా మతతత్వ ఉద్దిక్తతలు రెచ్చగొట్టడంలో అనేక మతతత్వ శక్తులు చురుగ్గా ఉన్నాయి. హిందువులు ముస్లిములు నడుమ విరోధాలు సృష్టించడం వాటిని తీవ్రం చేయడం హిందూత్వ సంస్థల ధైయం. 2009 తర్వాత ప్రైదరాబాద్, నాందేడ్, అహ్మదాబాద్, బెల్గాం, ధూలే, బోడ్లోల్యాండ్ ప్రాంతం, కిష్వార్, నవద, బరేలి, కోసి కలన్, ప్రతాంగధ్, ప్రైజాబాద్, ముజఫర్నగర్లలో మత కలహాలు చోటు చేసుకున్నాయి. ఇంకా చెప్పాలంటే, ఈ జాబితా అనంతం. రాజస్థాన్లో, 2008లో బీజేపీ అధికారం కోల్పోయిన తర్వాత, అనంతర సంవత్సరాలలో వరుసగా మత ఘర్షణలు జరిగాయి. ఉత్తర ప్రదేశ్లో, సమాజవాది పార్టీ ప్రభుత్వం 2011లో అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత, ఎన్నో ఘర్షణలు ఉత్పన్నమయ్యాయి. ముజఫర్నగర్ హింసాకాండ ఇటీవలి సంవత్సరాల్లో ఘోరమైందని చెప్పాలి. వీటిలో చాలా ఘర్షణల్లో ఒక పద్ధతి ప్రకారం ఆర్ఎస్‌వెన్, దాని సంస్థల ప్రమేయం కనబడుతోంది.

మధ్యపదేశ్, కర్నాటకల్లో బీజేపీ ప్రభుత్వాల పాలనలో మైనారిటీ మతస్తులెన ముస్లిములు, ల్రిస్టులు ఉథయుల మీదా దాడులు సంఖ్య, తీవ్రత పెరిగాయి.

2013 సంవత్సరంలో దేశవ్యాప్తంగా 828 మతపరమైన సంఘటనలు చేటు చేసుకోగా వాటిలో 133 మంది ప్రజలు చనిపోయారు. 2,269 మంది గాయపడ్డారు. సత్యం కటువుగా ఉంటుంది. అయినా అది విస్తరించరానిది - 16వ లోకసభ ఎన్నికల్లో లభ్య పొందడం కోసం ప్రజలను మతపరంగా నూటికి నూరు పాళ్ల విభజించేదుకే ఇలాంటి ఘర్షణలను తయారు చేశారు. ఇవి లౌకిక ప్రజాస్థామిక శక్తులకు ఇవొక హెచ్చరిక. దృఢ రాజకీయ సంకల్పంతో పట్టుదలతో మత రాజకీయాలను గట్టిగా ప్రతిఫుచీంచాలి. అప్పుడు మాత్రమే మత సామరస్యం, ప్రజల మధ్య ఐక్యత, ప్రగతి సాధ్యమవుతాయి.

ఉగ్రవాదం

ఉగ్రవాద దాడులు దేశం విభిన్న ప్రాంతాల్లో జరుగుతూనే ఉన్నాయి. ఉగ్రవాదానికి మూలం అనేక రకాలుగా ఉన్న మత సంబంధ అతివాదమే. ముస్లిం సమాజంలోని కొన్ని తీవ్రవాద శక్తుల హస్తం ఉన్న ఉగ్రవాద హింసాకాండ సంఘటనలు అలాగే కొనసాగుతున్నప్పటికీ.. మాలెగామ్, మక్కా మసీదు, అజ్ఞర్ పరీఫ్, సంఖూతా ఎక్స్ప్రెస్లలో జరిగిన ఉగ్రవాద వేలుళ్ల వెనుక మాత్రం హిందుత్వ అతివాద శక్తులు ఉన్నాయి. ఈశాస్యాన తీవ్రవాద హింసాకాండలో దురహంకార గ్రూపుల ప్రమేయం ఉంది.

ఉగ్రవాద ముతాలు పుట్టుకురావడానికి మత సంబంధ అతివాదం, మతతత్వం, జాత్యభిమాన శక్తులు కారణమవుతున్నాయి. వీటిపై కలసికట్టుగా ఉద్యమించాల్సి ఉంది. ఉగ్రవాద దాడులను నిరోధించాలన్నా, ఉగ్రవాదుల నెట్వర్కులను హసిగట్టాలన్నా గట్టి చర్యలు తీసుకోవడం ఆవసరం. అయితే ఉగ్రవాదం అదుపు వేరిట అమాయక ముస్లిం యువతను లక్ష్యంగా చేసుకోడం, వివక్ష ప్రదర్శించడం ఆపిటీరాలి. తప్పుడు కేసుల్లో యువకులను ఇరికించే భద్రతాదళాలపై, పోలీసు అధికారులపై చర్య తీసుకుని తీరాలి. ఇలాంటి యువకులు దీర్ఘకాలం జైత్రులో మగి కోర్టు తీర్పులతో విడుదలైనప్పుడు రాజ్యం వారికి పరిపోరం చెల్లించాలి. చట్టవిరుద్ధ కార్యకలాపాల నిరోధక చట్టంలోని నిరంకుశ నిబంధనలను తొలగించాలి.

విభీన్న శక్తుల అణవివేత

ప్రాంతీయ దురహంకార శక్తులు, సంకుచిత ప్రయోజనాల పరమైన, జాతి కుల సంబంధమైన ఉద్దిక్తతలు దేశం విభిన్న ప్రాంతాల్లో తలెత్తాయి. ఉత్తర భారతీయులపై ముంబాయి, మహారాష్ట్రాల్లో ఎవెన్వెస్, శివసేనల దాడులు; బయటి వారు రాష్ట్రం వదిలి వెళ్లాలన్న డిమాండ్ అనేక మంది భారత పౌరుల జీవితాలను ప్రభావితం చేసింది. ఈశాస్య ప్రాంత ప్రజలకు విద్యేషపూరితమైన మెయిల్స్ (హేట్ మెయిల్స్), బెదిరింపుల ఘలితంగా దాక్షిణాదిన కొన్ని చోట్ల నుంచి వారు తమ ప్రాంతానికి పొరిపోవలసి వచ్చింది. ఇదీవలే దేశరాజధాని ధిల్లీలో ఈశాస్య భారతీయులపై జాతివివక్ష దాడులు జరిగాయి. మరోపంక ఈశాస్యాల్లో అతివాడులు హిందీ మాట్లాడే కార్బూకులను లక్ష్మంగా చేసుకుని చంపేశారు. ఈ విభీన్నకర, ప్రతీఫూత దాడులను కలినంగా అణవివేయాలి. ఇలాంటి దాడుల వెనుక ఉన్న సంస్థలను నాయకులను శిక్షించితీరాలి. భారతదేశంలోని ఏ ప్రాంతంలోనేనా సరే హించవడానికి, విద్యుత్భూసించడానికి లేదా పని చేసుకోడానికి భారత పౌరులకు ఉన్న హక్కును గడ్డిగా పరిరక్షించాలి.

మహిళలపై హింసాకాండ

గత లోకసభ ఎన్నికల తర్వాత గడచిన కాలం మహిళలపై నేరాలు వెనుకంజలేకుండా అందోళనకర స్థాయిలో పెరుగుతున్నాయి. ఇది ఒక ప్రధానమైన జాతీయ సమస్యగా మారింది. మహిళలపై, చిన్న వయస్సు అమ్మాయిలపై అత్యాచారాలు, సామూహిక అత్యాచారాలు దేశవ్యాప్తంగా చోటుచేసుకుంటున్నాయి. యువతులపై, చిన్నారులపై జరుగుతున్న లైంగిక దాడులు, హింసాకాండ మరీ భయానకం. ధిల్లీలో నిర్భయ కేసు తర్వాత ఏర్పాటు చేసిన జాప్స్ షె ఎన్ వర్ష కమిటీ సవివరమైన నివేదిక సమర్పించింది. మహిళలపై హింసాకాండకు సంబంధించిన చట్టాలలో తీసుకురావలసిన సిఫారసులపై ఈ నివేదిక చక్కబీ సిఫారసులు చేసింది. ఘలితంగా పార్లమెంటు క్రిమినల్ లా సవరణ చట్టం చేసింది. సామూహిక అత్యాచారం, చిన్నారులపై అత్యాచారం, ఇతర లైంగిక నేరాలకు కలిన శిక్షలు ఇందులో చేర్చారు. అయితే వర్ష కమిటీ చేసిన సిస్టెన్ సిఫారసులు ఇందులో చేర్చలేదు.

మహిళలపై జరుగుతున్న హింసను తుదముట్టించడానికి జరిపే పోరాటం అటు రాజకీయ ఇటు సామూజిక రంగాలలో కేంద్ర స్థానం వహించాలి. చట్టాలు చేస్తే చాలదు.

మహిళలపై నేరాలను కలినంగా అణచివేయడానకి కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల వైపు నుంచి రాజకీయ చిత్తశుద్ధి ఉండాలి. పశ్చిమ బెంగాల్ వంటి రాష్ట్రంలో గడచిన మూడేళ్లలో నేరాల సంఖ్య అందోళనకరంగా పెరగటం దిగ్వాంతి కలిగిస్తుంది. గళ్లీ పట్టురులతో సమస్యలై పోరాడాలంటే, సంబంధిత రాష్ట్ర యంత్రాంగం కూడా ఎంత ముఖ్య పొత్త వహించాలో ఇది సూచిస్తోంది.

ఎన్నీలు ఎస్టీలు

సామాజిక అణచివేతను, కుల వివక్షను, ఆదివాసీలపై దళితులపై హింసాకాండను నయా ఉదారవాద విధానాలు తీవ్రం చేశాయి. 2010- 2012 మధ్య దళితులపై హింసాకాండ కేసులు 18 శాతం పెరిగాయి. అంటరానితనం ఆచారాలు ఇంకా కొనసాగుతున్నాయి. పోస్టుల రద్దు, నియామకాలపై నిషేధం, చాలా సేవల ప్రయివేటీకరణ కారణాల వల్ల ప్రభుత్వంలో, ప్రభుత్వ రంగంలో ఎన్ని, ఎస్టీలకు రిజర్వేషన్ ఉద్యోగాల సంఖ్య తగ్గిపోయింది. అయితే అదే సమయంలో ప్రయివేటు రంగంలో రిజర్వేషన్లు ప్రవేశపెట్టడంలో ప్రభుత్వం విఫలమైంది. సహజ వసరుల దోషిడీ, నివాసిత భూముల స్వాధీనం, అయిదో అధికరణంలో పిఇవెన్స్ విప్పన (పెసా) చట్టంలో పొందుపరచిన రక్షణల ఉల్లంఘనలు... వీటన్నిటి వల్ల ఆదివాసీల జీవితాలపై జీవనాధారాలపై తీవ్ర ప్రభావం పడుతోంది.

మైనాలటీలు

సచార్ కమిషన్ సిఫారసుల మొక్కుబడి అమలు వల్ల ప్రయోజనం సిద్ధించలేదు. ప్రధాన రంగాలలో ముఖ్యముల పట్ల వివక్ష అలాగే కొనసాగుతున్నానే ఉంది. ఉద్యోగాలలో ముఖ్యములకు 10 శాతం రిజర్వేషన్కు సంబంధించి రంగానాథ మిశ్రా కమిషన్ సిఫారసులను ప్రభుత్వం నీరు గార్చి వేసింది. దీనికి తోడు అమాయక ముఖ్యం యువకులను టార్గెట్ చేయడం, వారిని అందర్ ట్రుయల్స్గా సంపత్సురాల తరబడి జైల్లలో పెట్టడం చేస్తోంది. దీంతో ఈ వర్గంలో విస్తృత స్థాయిలో అభ్యర్థత భావం ప్రబలింది.

చీజెపీ : ఒక తిరీగమన విచ్ఛిన్ నెక్కి

భారతీయ జనతా పార్టీ కాంగ్రెస్కు ఎలాంటి ప్రత్యామ్నాయం చూపించడం లేదు. వాస్తవానికి నయా ఉదారవాద విధానాలకు ఆ పార్టీ వీర అనుయాయి. ఆర్థిక విధానాలకు

సంబంధించినంత వరకు బీజేపీ దృక్షథంలో కూడా ఎలాంటి తేడా లేదు. అది హిందుత్వ భావజాలం మీద ఆధారపడిన, బడా వ్యాపారులకు అనుకూలమైన మితవాద పార్టీ.

బీజేపీ, దాని మాతృక అయిన రాష్ట్రాయ స్వయంసేవక సంఘులు బయటపెట్టే భావజాలం ఆధునిక లౌకిక రాజ్య స్వప్నానికి బధివిరుద్ధం. హిందూ ‘అధిక సంఖ్యాక ప్రాతిపదిక’ (మొజారిటీయన్ ప్లాటఫాం) దాని మతత్వ రాజకీయాలకు మతత్వ హింసాకాండకు ప్రధాన వనరు. అల్పసంఖ్యాక మతతత్వానికి ఊపిరి పోస్తున్నది, ప్రజల షక్యతకు ముప్పగా మారినది ఈ అధికసంఖ్యాక మతత్వ వాదమే.

ప్రధాన మంత్రి అభ్యర్థిగా ప్రకటించిన నరేంద్ర మోడీ, బీజేపీ అదేపనిగా ఊదరగొడుతున్న ‘గుజరాత్ మోడల్’ పాలన ఒక భయానక వాస్తవాన్ని బయట పెపుతున్నాయి. బడావ్యాపారానికి, కార్బోరేట్లకు ప్రాపకం కల్పించడం, ఆదే సమయంలో ఉగ్రమతత్వం ప్రదర్శించడం అనేది ప్రమాదకరమైన కలయిక. దీనికి ప్రాతినిధ్యం వహించేది మోడీ, ఆయన గుజరాత్ మోడల్.

కార్బోరేట్లకు వితరణ మీద ఆధారపడినటువంటిది ఈ గుజరాత్ మోడల్. కార్బోకులకు అతి తక్కువ వేతనాలు, పోషణలేపి ఎక్కువగా ఉండటం, మాతాశిశు మరణాల రేటు ఎక్కువగా ఉండటం వంటి ఫోరమైన సామాజిక సంక్లేషమ సూచీలు ఈ మోడల్కు విశిష్టతను చాలిచెబుతాయి.

బీజేపీ ఉన్నతస్థాయి అవినీతితో కుళ్లిపోయింది. ఎన్డిపీ హయాం నాటి టెలికాం, బొగ్గు క్లైటల కేటాయింపుల్లనే అనేక మొగా స్వాముల మూలాలు ఉన్నాయి. కర్నాటకలో యాగ్యారప్ప నాయకత్వంలో ఫోరంగా అవభ్యాతి పాలైన బీజేపీ ప్రభుత్వమే ఆ ప్రభుత్వంలోనే భాగమైన మైనింగ్ మాఫియాతో కలిసి బ్రహ్మండమైన గనుల కుంభకోణానికి పాల్పడింది. మధ్యపద్మ బీజేపీ ప్రభుత్వంలో మంత్రి తర్వాత మంత్రి లోకాయుక్త విచారణలో అవినీతిపరులుగా గుర్తించబడ్డారు. సహజవనరుల ప్రయివేటీకరణ, దోషిడీలను అనుమతించడంలో బీజేపీ రికార్డు కాంగ్రెస్కు ఏ మాత్రం తీసిపోదు.

మతత్వ రాజకీయాలతో ఉన్నాడపు దాడులకు తెగబడిన సిగ్గుచేటు వారసత్వం బీజేపీ సాంతం. 1992 నాటి బాటీ మసీదు కూలివేత, 2002 నాటి గుజరాత్ బీభత్స మారణాకాండ, ఇటీవలి ముజఫర్ నగర్ అలర్చు ఆ పార్టీ చీకటి చరిత్రకు సాక్షాలు.

హిందుత్వ భావజాలం వాస్తవానికి వర్ణించు ధర్మం మీద ఆధారపడి రూపొందింది. సామాజికంగా అది మార్పును అంగీకరించని సాంప్రదాయిక, తిరోగామి తత్త్వం. కాబట్టి,

బీజేపీ పాలన ఉన్న లేదా ఆ పార్టీ బలంగా ఉన్న మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్ వంటి రాష్ట్రాల్లో షెడ్యూల్ కులాలు, తెగల మీద అత్యధికంగా దుర్భాగ్యాలకు పొల్చడం యాదృచ్ఛికం కాదు.

బీజేపీ ఎంతగా తన మోడల్ అభివృద్ధిని, సుపరిపాలనను గురించి చెప్పుకున్నప్పటికీ, అదొక ప్రతీఫూత, తిరోగామి నమూనా అన్నది వాస్తవం.

వామపక్షాల ప్రత్యామ్నాయ విధానాలు

కాంగ్రెస్ బీజేపీల రాజకీయాల నుంచి వాటి విధానాల నుంచి దేశాన్ని కాపాడాలి. ఆర్థిక సామాజిక, రాజకీయ రంగాలలో ప్రత్యామ్నాయ విధానాలు. సీపీఎం), ఇతర వామపక్షాలు అలాంటి ప్రత్యామ్నాయాన్ని రూపొందించాయి. ఈ ప్రత్యామ్నాయ విధానాలు ఈ దిగువ పేర్కొన్న ప్రథాన అంశాలు కలిగి ఉంటాయి:

(1) లోకికవాదం, జాతీయ సమైక్యతల రక్షణ (2) వ్యవసాయ సంబంధాల ప్రజాస్ామిక పరివర్తనం, భూసంస్కరణలు; రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు (3) ఉత్సాగక శక్తులను అభివృద్ధి చేసే, ఉపాధిని గరిష్టేకరించే, ఆర్థిక సామాజిక అసమానతలను తగ్గించే స్వయంసమ్మాద్ధ ఆర్థిక వ్యవస్థ మరియు అభివృద్ధి పథం (4) ఆవసరమైన రాజ్యాంగపరమైన మార్పులతో ప్రజాస్ామిక మరియు సమాజ్య రాజకీయ వ్యవస్థ (5) శ్రామికుల హక్కులు, వారి కనీస జీవనాధారం, సామాజిక భద్రతల రక్షణ (6) ప్రణాళికాబ్దమైన అభివృద్ధి, సంతులిత వృద్ధి (7) సామాజిక న్యాయం, కుల వివక్ష నిర్మాలన, మహిళల దళితుల అల్పసంఖ్యాకుల అదివాసీల హక్కుల పరిరక్షణ (8) అవినీతి నిర్మాలనకు గట్టి చర్యలు; న్యాయవ్యవస్థ, ఎన్నికల సంస్కరణలు (9) అలీన, స్వతంత్ర విదేశాంగ విధాన అవలంబన.

ఈ ప్రత్యామ్నాయ విధానాలు ఈ ఎన్నికల ప్రణాళిక రెండో భాగంలో వివరించబడ్డాయి.

లెష్ట్ నేత్యుంలోని ప్రభుత్వాలు కేరళలో అనేక సార్లు, పశ్చిమ బెంగాల్లో 34 సంవత్సరాలు, త్రిపురలో ఏడు లెష్ట్ ప్రంట్ ప్రభుత్వాలు వాటి స్థాయిలో అవి అమలు చేయగలిగిన ఈ ప్రత్యామ్నాయ విధానాలను అమలు చేసి చూపించాయి. భూసంస్కరణలు సమర్థంగా అమలు చేయడం; పంచాయతీ వ్యవస్థకు అధికారాల వీకెంప్రికరణ; ప్రభుత్వ పంపిణీ వ్యవస్థను ఎక్కువ మందికి విస్తరింపజేయడం; రైతులు, కార్యికుల జీవనాధారాన్ని కాపాడటం; మతసామరస్యాన్ని, లోకికవాదాన్ని నిలబెట్టడం.

సిపిఎ(ఎం) పొత్త

నయా ఉదారవాద ఆర్థిక విధానాలపై, మతతత్వంపై, పొలక వర్గ పౌర్ణీల సాప్రమాజ్యవాద అనుకూల వైభాగిక సీపిఎ(ఎం) నిరంతర పోరాటం సాగించింది.

దేశంలోని శ్రావిక జనుల పక్కన దృఢంగా నిలిచింది. శ్రావిక వర్గం, రైతాంగం, వ్యవసాయ కార్బుకులు, చేతివృత్తుల వారు, సంఘటిత, అసంఘటిత రంగాలు రెంటిలో ఉన్న ఉద్యోగుల హక్కుల కోసం పోరాటింది.

దళితులు, ఆదివాసీలు, మహిళలు, అల్పసంఖ్యాక వర్గాలు, వెనుకబడిన వర్గాల హక్కుల పరిరక్షణ కోసం ప్రజాస్వామికంగా వారి పక్కం వహించింది.

కాంగ్రెస్, బీజేపీలకు వ్యతిరేకంగా ప్రజల ముందు ఒక ప్రత్యామ్నాయం ఉంచేందుకు సిపిఎ(ఎం), లెఫ్ట్ పౌర్ణీలు లోకిక కాంగ్రెసేతర పౌర్ణీలతో సహకరించి పనిచేస్తాయి.

కాంగ్రెస్ ను, యూపీ ను తిరస్కరించాల్సినిందిగా మేం ప్రజలకు విస్తుపం చేస్తున్నాం.

బీజేపీని దాని మిత్ర పక్కాలను ఓడించండి, వాటిని అధికారంలోకి రాకుండా నిరోధించండి.

ప్రత్యామ్నాయం కోసం...

సిపిఎ(ఎం), వామపక్కాలను బలపరచండి

సిపిఎ(ఎం)కు ఓటేసి ముద్దతు ఇవ్వపలసిందిగా ప్రజలకు మేం అప్పీలు చేస్తున్నాము. లోకిక-ప్రజాస్వామిక పునాదులను గట్టిపరిచేందుకు, ప్రజానుకూల ప్రత్యామ్నాయ విధానాలకు లోక్సభలో బలమైన సిపిఎ(ఎం) మరియు వామపక్కాల ఉనికి ఒక ప్రాతిపదిక అవుతుంది.

లోకిక, ప్రజాస్వామిక ప్రత్యామ్నాయం కోసం

కాంగ్రెస్ ఐర్పాటుంచండి, బీజేపీసు ఒడించండి

సిపిఎ(ఎం)కు ఒట్టేయండి

వామపక్కాలను బలపరచండి

ద్వాతీయ భాగం

ప్రత్యామ్నాయ ఆర్థిక విధానాల కోసం

ప్రత్యామ్నాయ అభివృద్ధి మార్గం

సిపిఐ(ఎం) దిగువ ఆర్థిక విధానాల కొరకు కృషి చేస్తుంది.

- డిమాండ్ పెరిగేందుకు అనువుగా జనానికి పూర్తి ఉపాధి కల్పించటం మరియు వారి చేతుల్లోకి డబ్బు చేరేందుకు పూర్తి ఉపాధితో కూడిన సంపూర్ణ అభివృద్ధి.
- ధనికుల, కార్బోరెట్ల లాభాలపై వస్తుల ద్వారా వనరులను విస్తుత పరచటం, నల్లధనం, అక్రమ సంపాదన పరులు, వస్తు ఎగవేతదార్లపై దాడులు, విలాస వస్తువులపై అధిక పస్సుల ద్వారా అభివృద్ధికి వనరులను సమకూర్చుకోవటం.
- వ్యవసాయ ఉత్పత్తి మరియు పరిశోధనలో ప్రభుత్వ పెట్టుబడులను పెంచటం.
- భౌతిక మరియు సామాజిక హౌలిక సౌకర్యాలకు వనరులను కేటాయించటం- అంటే విద్యుత్, ప్రజా రవాణా, రేవులు, పారశాలలు, కాలేజీలు మరియు ప్రభుత్వ అనుపత్రులు.
- భరించలేని విలాస వస్తువులకు తప్ప ప్రజా వినియోగానికి ఉపయోగపడే వస్తూత్తుటికి అనుకూలత.
- శౌరూలకు వస్తువులను సమకూర్చుటం మరియు పెట్టుబడికి అవసరమైన విత్తనాలు, ఎరువులు, విద్యుత్, డీజిల్లలను సబ్జిడీలతో ప్రభుత్వం అందించడం.
- ఎక్కువ ఉపాధికి అవకాశం కల్పించే చిన్న మధ్య తరగతి సంస్కల పోటీతత్వాన్ని పెంచేందుకు అవసరమైన ప్రత్యేక చొరవలు మరియు పరిశోధన, అభివృద్ధికి ప్రోత్సాహకాలను అందించటం.
- ప్రస్తుత భారత జిడిపిలో పదిశాతానికి వార్షిక ప్రణాళికా ఖర్చు పెంచటం.
- ద్రవ్య బాధ్యత మరియు బడ్జెట్ యాజమాన్య చట్ట రద్దు, రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు

సామాజిక ఖర్చుకోసం తప్పనిసరిగా కేటాయించాల్సిన కనీస మొత్తాలను నిర్దేశించాలి.

- ద్రవ్య పెట్టుబడి రాకపోకలపై కంట్రోల్సు మళ్ళీ విధించటం
- ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకుల, బీమా సంస్థలలో ప్రభుత్వహాటా తగ్గింపును ఇంతటితో నిలిపివేయటం మరియు ప్రాధాన్యతా రంగానికి రుణాలు ఇచ్చేందుకు గట్టిగా కట్టుబడి ఉండటం.
- ద్రవ్య రంగంలోని అన్ని క్రమబద్ధికరణ అధారిటీలు పార్లమెంట్కు జవాబుదారీగా ఉండటం మరియు చట్టసభ పర్యవేక్షణకు లోబడి ఉండటం.

వనరులు సమీకరణ

దీర్ఘకాలిక కాపిటల్ గెయిస్సు పన్నును పునరుద్ధరించటం ద్వారా స్ట్రోటీవ్ కాపిటల్ గెయిస్సుపై పన్నులు వేయటం మరియు సెక్యూరిటీల లావాదేవీల పన్ను విధింపు.

- సల్ల ధనం, ప్రత్యేకించి స్పీస్ బ్యాంకులు మరియు ఇతర పన్ను స్వర్గాలలో దాచుకున్న సామ్య వెలికి తీతకు చర్చలు
- అత్యంత ధనికులపై సంపద పన్ను పెంచటం మరియు వారసత్వ సంపద పన్ను ప్రవేశపెట్టటం
- మారిప్స్ ఇతర దేశాలతో కుదుర్చుకున్న ద్వారంద్య పన్నుల నివారణ ఒప్పందాలను సమీక్షించటం ద్వారా మారిప్స్ దారుల మూసివేత.
- ఆదాయానికి గండి పదే విధంగా తగ్గించటం కాకుండా సమర్థవంతంగా చట్టబడ్డమైన పన్నుల రేట్లను పెంచటం ద్వారా కార్బోరేట్ లాభాల పన్నును పెంచాలి.
- భారతీలో ఉన్న ఆస్ట్రోలతో సంబంధం ఉన్న విదేశీ కంపెనీల వాటాలను అంతర్జాతీయ బధిలీ చేసిన సందర్భాలలో కాపిటల్గెయిస్ పన్నుల విధింపు.
- ప్రస్తుత ద్రవ్య అసమతూకాన్ని కనీసం పాక్షికంగా అయినా సరిచేసి రాష్ట్రాలకు అభిధిక రేటు వచ్చేట్లు చూసిన తరువాత మాత్రమే జిఎస్టి(పన్నుసేవల పన్ను) వినియోగంలోకి తేవటం.

ఆర్థికరంగ క్రమబద్ధికరణ

ద్రవ్యంపై రాజ్య అదుపు ఎక్కువగా ఉండే విధంగా, అభివృద్ధి ద్రవ్య పునరుద్ధరణకు సిపిఐ(ఎం) కృషి చేస్తుంది.

- తారాపోర్ కమిటీ సిఫార్సుల మేరకు పెట్టుబడి ఖాతా పూర్తి కన్వెర్టబులిటి దిశగా చేస్తున్న ప్రయత్నాల విరమణ, ద్రవ్య పెట్టుబడి రాకపోకలపై కంట్రోల్సు తిరిగి విధింపు.

- విదేశీ సంస్థాగత మదువుదార్లు(ఎఫ్సిబి) పార్టీనిపేటరీ నోట్ల వినియోగించడంపై నిషేధం, స్పెక్చులేటివ్ ప్లైన్స్ నిషేధం
- ప్రయివేటు రంగంలో బ్యాంకులకు కొత్తగా లైసెన్సుల జారీ క్రమాన్ని తక్షణమే నిలుపుదల చేయటం మరియు బ్యాంకింగ్ క్రమబద్ధికరణ(సవరణ) చట్టం 2012 సమీక్ష
- భారతీయ బ్యాంకులను విదేశీ బ్యాంకులు స్టాఫ్ఫ్ నం చేసుకోవడాన్ని నిరోధించడం.
- బదా వాణిజ్య సంస్థలు తమ ప్రాజెక్టుల నష్టాలను బ్యాంకులకు బదలాయించడాన్ని నిరోధించడానికి గట్టి చర్యలు, మరియు రుణాల ఎగవేతడార్లపై కరిన చర్యలు
- బీమా రంగంలో ఎఫ్సిడిబి పరిమితిని 26 నుంచి 49 శాతానికి పెంచే ప్రతిపాదన ఉపసంహారణ
- పెన్సన్ నిధుల ప్రయివేటీకరణ ఉండదు, పెన్సన్ మరియు భవిష్యనిధులను స్టార్క్ మార్కెట్లకు మళ్ళింపు జరగదు.

మాలిక సదుపాయాలు

- సిపిబి(బిఎం) దిగువ వాటికోసం వనిచేస్తుంది
- మాలిక సదుపాయాలకు ప్రభుత్వ పెట్టుబడుల పెంపు, విద్యుత్, రోడ్లు, రైల్స్, కమ్యూనికేషన్లు, రేవులు, విమానాశ్రయాలకు తగినన్ని ప్రణాళికా నిధుల కేటాయింపు
- నీటి వనరుల ప్రయివేటీకరణ నిలిపివేత
- జాతీయ స్వయం సమృద్ధి ప్రయోజనాలకు అనుగుణంగా ఇంధన మరియు టెలికాం రంగ విధానాల సమీక్ష, విద్యుత్ మరియు టెలికాం పరికరాల తయారీకి దేశీయ మార్కెట్ వినియోగం
- ప్రయివేటు విద్యుత్ తయారీదార్లకు అనుకూలమైన ధోరణులను తొలగించడం, పంపిణీ కంపెనీల ప్రయివేటీకరణ, ప్రయివేటు సంస్థలకు పట్టణాల అప్గింతలను నిలిపివేత
- విద్యుత్ చట్టం 2003 సమీక్ష
- గ్రామీణ ప్రాంతాలలో సంధాయకత(కనెక్టివిటీ) మరియు టెలికాం వ్యాపిని పెంపొందించేందుకు వీలుగా టెలికాం విధానాల మార్పు
- బ్రాడ్బ్యాండ్ వ్యాప్తి పెంపుదల మరియు అందరికి అందుబాటులో ఇంటర్నెట్
- పిపిపి మార్గంలో మాలిక సదుపాయాల ప్రయివేటీకరణపై సమీక్ష

- ఇప్పటికే నవీకరించబడిన దేశీయ విమానాశ్రయాల విషయంలో పిపిపి విధానం ఉండదు. రైల్వేలలో ఎఫ్సిబిలు ఉండవు.
- గ్రామీణ వౌలిక సదుపాయాలకు ప్రోథాన్యత, గ్రామీణ రోడ్లు, విద్యుత్ వంటి వాటికి కేటాయింపుల పెంపు.

ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థ(డబ్బుటివో) మరియు వాణిజ్య సమస్యలు

సిపిఐ(ఎం) దిగువ వాటికోసం హనిచేస్తుంది.

- ప్రస్తుతం కొనసాగుతున్న ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థ దోహ దఫా చర్చలలో అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల ప్రయోజనాలను కాపాడటం ద్వారా మన దేశ ప్రయోజనాల రక్షణ; వ్యవసాయ మరియు పారిశ్రామిక వస్తువులకు టారిఫ్ కోతల నిలిపివేత
- ఆహారధాన్యాల సేకరణ మరియు ఆహార విధానాలపై బాలీ డబ్బుటివో మంత్రుల నిర్ణయంపై పార్లమెంట్లో సమీక్ష, మరియు పార్లమెంటు అనుమతి లేకుండా అంగీకరించకపోవడం.
- పరిమాణాత్మక పరిమితులతో సహా చిన్న, సన్నకారు రైతుల రక్షణకు చర్యల పునరుద్దరణ
- గాట్స్ పరిధి నుంచి ఆరోగ్యం, విద్య, నీటి వసరులు, బ్యాంకింగ్ మరియు ఆర్థిక సేవల వంటి వాటి మినహాయింపు; ట్రైప్స్ ఒప్పంద సమీక్షకు వత్తింది.
- ఇప్పటికే ఉనికిలో ఉన్న స్వేచ్ఛావాణిజ్య ఒప్పందాలపై సమీక్ష; బ్యాంకింగ్ మరియు బీమా వంటి రంగాలను తెరవాలని, పిపిఅర్ సమస్యలపై వత్తింది తెస్తున్న ర్యాప్ట్స్ ఐరోపాయూనియన్ మరియు ఎప్పోలతో స్వేచ్ఛావాణిజ్య ఒప్పందాలకోసం జరుగుతున్న సంప్రదింపులపై పునఃపరిశీలన

ఫెదరలిజం పటిష్టానికి చర్యలు

- కేంద్ర- రాష్ట్ర సంబంధాలను ఆమూలాగ్రం పునర్వ్యవ్సీకరించేందుకు సిపిఐ(ఎం) కృషి చేస్తుంది
- ఆర్థికల్ 355, 356 దుర్యాన్యియోగాన్ని అరికట్టేందుకు సవరణ
  - ఆయా రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి సూచించిన ముగ్గురు ప్రముఖుల జాబితా నుంచి ఒకరిని గవర్నర్లుగా రాష్ట్రపతి నియమించాలి
  - పథ్యాలుగప ఆర్థిక సంఘం పరిశీలనాంశాల సమీక్ష మరియు దానికి అంతరాష్ట్ర మండలి ఆమోదం కోరటం

- కేంద్ర పన్నుల వసూలులో సగం రాష్ట్రాలకు చెల్లింపు, మారైట్ల నుంచి సేకరించే రుణాలలో సగం రాష్ట్రాలకు కేటాయింపు
- పన్నేతర కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆదాయంలో కొంత భాగాన్ని విభజించే మొత్తంలో చేర్చటం మరియు దీనికోసం రాజ్యంగ సవరణ
- ఎఫ్ఫార్స్‌బిఎం చట్టాల వంటి వాటిని రాష్ట్రాలు ఆమోదించాలన్న షరతుల ఉపసంహరణ; ఆర్థిక కమిషన్ పరిశీలనాంశాలలో రాష్ట్రాల అభిప్రాయాలకూ చోటు ఇవ్వటం
- రాష్ట్రాల అంశాలకు సంబంధించి కేంద్ర ప్రాయోజత పథకాలను నిధులతో సహ రాష్ట్రాలకు బదిలీ
- అంతరాష్ట్ర మండలి చేసే నిర్ణయాలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉండే విధంగా రాజ్యంగ సవరణ; జాతీయ అభివృద్ధి మండలికి రాజ్యంగ హోదా; జాతీయ అభివృద్ధి మండలి ఒక కార్యనిర్వాహక విభాగంగా ప్రణాళికా సంఘం పనిచేయటం
- స్థానిక సంస్థ ఖర్చులకు జిడిపిలో కనీస స్థాయిలో ఒక లక్ష్మాన్ని నిర్ణయించటం; స్థానిక సంస్థలకు నిధులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల ద్వారా అందచేయటం

పరిశ్రమలు

సిపిఐ(ఎ) దిగువ వాటికోసం పనిచేస్తుంది

- కొత్త పెట్టుబడులు మరియు టిక్కాలజీని ప్రవేశపెట్టటం ద్వారా కీలక మరియు వ్యాపారశ్రక్త రంగాలలో ప్రభుత్వ రంగం విస్తరణ మరియు పట్టిస్తీకరణ; ప్రభుత్వరంగానికి స్వయంప్రతిపత్తి మరియు సామర్థ్యపెంపుదలకు చర్యలు
- దీర్ఘకాలిక పారిశ్రామిక విధానం ద్వారా ఉత్పాదకరంగ అభివృద్ధికి ప్రాధాన్యత. అది పెట్టుబడుల వ్యాపారాన్ని రూపొందించటం, ఉపాధి కల్పనకు ప్రోత్సాహకాలను ఇచ్చేదిగా ఉంటుంది
- రాష్ట్రాలలో పరిశ్రేమల ఏర్పాటుకు కనీస ప్రమాణాలు, నిబంధనలు రూపొందించేందుకు ఒక జాతీయ విధాన చిత్రాన్ని రూపొందించటం, తద్వారా రాష్ట్రాల మధ్య పోటీతో వేతనాల తగ్గింపు, పని ప్రమాణాలు దిగజారకుండా చూడటం
- ఆచరణాత్మకమైన మరియు లాభాలు ఆర్థిస్తున్న ప్రభుత్వరంగ సంస్థల ప్రయవేటీకరణ మరియు పెట్టుబడుల ఉపసంహరణ పూర్తిగా నిలిపివేత
- తగినన్ని రాయతీలతో శ్రమశక్తి ఎక్కువగా ఉండే చిన్న, మధ్యతరగతి సంస్థలకు ప్రోత్సాహం, మౌలిక సదుపాయాల మద్దతు, తగినంత బ్యాంకు రుణం

- వివక్షణ రహితంగా దిగుమతి పన్నులను తగ్గించకుండా దేశీయ పరిశ్రమలకు రక్షణ మరియు విదేశీ కంపెనీలు స్వాధీనం చేసుకోకుండా స్వదేశీ కంపెనీలకు రక్షణ; సర్వీసు మరియు ఉత్పత్తి సంస్థలలో ప్రయివేటు పెట్టుబడులకు ప్రోత్సాహం, ఉద్యోగ కల్పన మరియు పరిశోధన, అభివృద్ధిని బట్టి ప్రయివేటు రంగానికి రాయితీల కల్పన
- చిల్లర వాణిజ్యంలో ఎఫ్డిఎల నిపేధం; లైసన్సింగ్ విధానం ద్వారా దేశీయ కార్బోరేట్ రిటైలర్ల క్రమబద్ధికరణ
- దొఢిదారిన ఎఫ్డిఎల ప్రవేశానికి దోహదం చేసే మార్గదర్శకసూత్రాల రద్దు మరియు దేశీయ పరిశ్రమలను స్వాధీనం చేసుకొనే మార్గం ద్వారా ఎఫ్డిఎల నిరోధం; ఉత్పాదక సామర్థ్యం పెంపుదల మరియు నూతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని తెచ్చే మార్గాల ద్వారా విదేశీ పెట్టుబడులకు అనుమతి
- పలు పన్న రాయితీలను రద్దు చేసేందుకు సెజ్ చట్టం, నిబంధనలకు సవరణ మరియు భూ వినియోగం క్రమబద్ధికరణ; అన్ని సెజ్లలో కార్బుక చట్టాలను కచ్చితంగా అమలు జరిపేట్లు చూడటం
- ఖనిజ రంగం మరింత సరళీకరణ మరియు ప్రయివేటీకరణ నిలిపివేత; స్వంత అవసరాల కోసం ప్రయివేటు రంగానికి కేటాయించి తవ్వుకుండా ఉన్న బొగ్గుగుల స్వాధీనం, కోల్ ఇండియా లిమిటెడ్సు తిరిగి అప్పగింత; ఇనుపథనిజం ఎగుమతుల నిపేధం, బొగ్గు ఇతర ఖనిజాలకు రాయిలీ ధరల పెంపు
- కోల్ ఇండియా లిమిటెడ్సు ఒక యూనిటరీ కంపెనీగా మార్చి పరిశ్రమలు మరియు భాతాదార్లకు బొగ్గును సరఫరా చేసే ఏకైక ఏజనీగా మార్చటం

చేతి వృత్తిదారులు, చేసేత కాల్యూకులు మరియు సాంప్రదాయ పరిశ్రమలు

సిపిఎం దిగువ వాణికోసం పనిచేస్తుంది.

- సాంప్రదాయ పరిశ్రమలైన వస్తు, కార్బోట్, హాస్టకళలు, తోలు, చేసేత, కొబ్బరి పీచు తదితర పరిశ్రమలను రక్కిస్తుంది.
- ఈ రంగంలో పెట్టుబడులను కంట్రోలు ధరలకు అందచేస్తుంది; డిజైన్, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, సైపుణ్యాల మెరుగుదల మరియు మార్కెటీంగ్ తదితర అవసరాల కోసం తగిన వసతులను విస్తరించటం మరియు విస్తరణ సేవలను అందిస్తుంది.
- దుస్థితిలో ఉన్న హాస్ట కళాకారులు చేసేత వంటి వారికి వారి రుణ భారం,

పోవకాపోరలేమి మరియు ఆకలిచావుల నుంచి రక్షించేందుకు రుణాల రద్దు, జీవనానికి భద్రత కల్పిస్తుంది.

వ్యవసాయ పునరుద్ధరణ

వ్యవసాయ సంక్షోభాన్ని ఎదురొస్తే చర్యలలో భాగంగా రైతాంగానికి అదాయాలు పెంచేందుకు మరియు వ్యవసాయం గిట్టుబాటు అయ్యెందుకు సిపిఐ(ఎం) దిగువ చర్యలను తీసుకోవాలని భావిస్తోంది.

- **గ్రామీణ పేదల కొనుగోలు శక్తిని,** వ్యవసాయ ఉత్సవాలకు పెంచేందుకు **గ్రామీణ రంగానికి ప్రభుత్వ ఖర్చును గణనీయంగా పెంచటం**
- **వ్యవసాయ పరిశోధన మరియు విస్తరణ సేవలు అందించేందుకు ప్రభుత్వ సంస్థలను విస్తరించటం మరియు ప్రభుత్వ పెట్టుబడులను పెంచటం**
- **జాతీయ ఆహార భద్రతను దెబ్బతీసే అధిక ఎగుమతులు మరియు దిగుమతులను నిరోధించేందుకు వాణిజ్య అంక్షలను తిరిగి ప్రవేశపెట్టటం**
- **వాణిజ్య పంటలకు కనీస ధరలను నిర్దిశయించేందుకు వస్తు బోర్డులను పునరుద్ధరించటం**
- **గరిష్టంగా నాలుగుశాతం వడ్డికి వ్యవసాయ రంగానికి చోకగా సంస్కారమైన రుణాలను అందించటం**
- **గ్రామీణ ప్రాంతాలలో విద్యుత్ సరఫరాకు ప్రభుత్వ పెట్టుబడులను పెంచటం మరియు ప్రయాచీకరణ నిలుపుదల; వ్యవసాయానికి నిరంతర విద్యుత్ సరఫరా, సాగునేటి సౌకర్యాల విస్తరణ**
- **గ్రామీణ మౌలిక సదుపాయాలను మెరుగుపరచటం మరియు కనీస వసతులు కల్పించటం**
- **స్వాచ్ఛియంట ప్రాతిపదికన ఎరువులకు సభ్యీడిలు ఇచ్చే విధానం రద్దు; విత్తన బిల్లు ఉపసంహారణ మరియు రైతాంగ అనుకూలమైన విత్తన చట్టాన్ని రూపొందించటం**
- **కాంట్రాక్ట్ వ్యవసాయాన్ని ప్రబోధించే వ్యవసాయ మార్కెట్ కమిటీల చట్టాన్ని ఉపసంహారించటం; వ్యవసాయ మార్కెట్లలో రైతాంగ అనుకూల సంస్కరణలను చేయటం**
- **అసమాన విదేశీ వాణిజ్య ఒప్పందాలను విసర్జించటం మరియు పార్లమెంట్ తనిఖీకి లోబడి ఉండేలా జాతీయ ఆర్థిక సార్వ్యభోమత్తు ప్రాతిపదికన అన్నిరకాల వాణిజ్య సంబంధ సంప్రదింపులు జరపటం**

- బడా వాణిజ్య సంస్థలకు అనుకూలంగా ఉండే మేటోసంపత్తి హక్కుల విధానంలో ప్రతికూల మార్పులు; జీవ వైవిధ్యాన్ని రక్షించే విధంగా ప్రయివేటు వ్యవసాయ పరిశోధనాపై గట్టిగా క్రమబద్ధికరణ చర్యలు

భూ సమస్యలు

- భూపరిమిత చట్టాలను నీరుగార్చే ప్రస్తుత వైభారిని వెనక్కు మళ్లించటం; భూ సంస్కరణలను వేగంగా అమలు జరిపేందుకు వేగవంతమైన మరియు సమగ్ర చర్యలు తీసుకోవటం
- ఉమ్మడి అడవుల, గడ్డి భూముల వంటి ఉమ్మడి భూముల ఆక్రమణను నిరోధించటం
- అన్ని ప్రభుత్వ మరియు ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల భూముల వికయం, కొలు, ఇతర ప్రయోజనాలకు వినియోగించటం వంటి ఏ ఇతర పద్ధతుల్లో అయినా ప్రయివేటు రంగానికి ఇవ్వకుండా రక్షణ
- భూపరిమితికి మించి ఉన్న భూములన్నింటినీ స్వాధీనం చేసుకొని పంపిణీ చేయటం మరియు సాగుకు వీలై వృధాగా పడిఉన్న భూములను భూమిలేని పేరలకు ఉచితంగా అందించటం, ఎన్సి, ఎన్సటిలకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వటం, భూమిపై మహిళలకు కూడా సమాన హక్కు ఉండే విధంగా జాయింట్ పట్టాల మంజూరు
- గ్రామీణ మరియు పట్టణాలలోని అన్ని తరగతుల పేదలకు ఇండ్ర స్థలాలు, పెరటి స్థలాలు అందించటం
- కొలుదార్ల నమోదు మరియు ఎక్కడైతే కొలుదార్ల నమోదు లేదో అక్కడల్లా వారి హక్కులకు పరిరక్షణ
- రియలైస్ట్ స్టేక్స్ లేపన్కు భూ ఆక్రమణ నిరోధం
- న్యాయబద్ధమైన పరిషోం మరియు పారదర్శక భూసేకరణ హక్కు పునరావాస చట్టం 2013కు సవరణ, భూ సేకరణకు అవసరమైన అన్ని చట్టాలకు దీనిని వర్తించేయటం, ప్రజాప్రయోజనం అంటే ఎమిటో స్పృష్టమైన నిర్వచనం నిర్ధారించటం, బాధిత వ్యక్తులందరికి ముందుగా తెలియచేయటం, వారి సమృతిని తీసుకోవటం, సామాజిక ప్రభావ విశేషణకు కట్టబడి ఉండటం మరియు పునరావాసం వంటి విషయాలలో మంచి జీవనాన్ని కలిగి ఉండేలా చూడటం పెరిగిన భూ విలువలో వాటా చెల్లించటం

ఆహార భద్రత మరియు ఆకలి లేని భారతం

ఆకలి లేని భారత దేశం వైపుగా పయనించేందుకు సిపిఐ(ఎం) కృషి చేస్తుంది. దిగువ అంశాలతో కూడిన ఆహార హక్కు చట్టాన్ని తీసుకు వస్తుంది.

- ప్రస్తుత లక్షీత విధానాన్ని తొలగించి ఆదాయ పన్ను చెల్లించే వారికి మినహా మిగిలిన అందరికీ ప్రభుత్వ పంపిణీ విధానం ఉండే విధంగా సంస్కరించబడిన విధాన రూపకల్వన
- కుటుంబానికి కనీసంగా 35 కిలోల ఆహార ధాన్యాలు లేదా వ్యక్తికి ఏడు కిలోల చొప్పున ఏది ఎక్కువైతే అది కిలో రెండు రూపాయల వంతున అందించటం
- ఈ విషయంలో చౌరవ తీసుకొనే రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు మద్దతు ఇప్పటం
- ఆహార ధాన్యాలతో పాటు శౌరపంపిణీ వ్యవస్థ ద్వారా ఆత్మవసర వస్తువులైన పప్పులు, భాద్యతైలాలు, వంచదార, కిరోసిన్ నిరీత ధరలకు అందించటం
- బసిడివెన్ మరియు మధ్యాహ్న భోజన పథకాల ద్వారా జరిగే ఆహార సరఫరా. వండిన మరియు పోషకాలు ఉండే ఆహారాన్ని వేడిగా వడ్డించే విధంగా కేటాయింపులు పెంచడం, దాన్ని ఒక చట్టబద్ధమైన హక్కుగా ఆహార భద్రత చట్ట పరిధిలోకి తేవటం.
- గర్భిణీ స్త్రీలకు మరియు పిల్లల తల్లులకు ఆహార మరియు పోషకాల సరఫరా హక్కులను చట్టంలో చేర్చటం
- వలస వచ్చిన కార్బికులు, అనాధలు, వితంతువులు, వికలాంగులకు ఉచిత భోజనం వంటి ప్రత్యేక చర్యలు
- మారుమాల, కొండ ప్రాంతాలలో రేషన్ వ్యవస్థను పట్టిష్ట పరచటం ఆదివాసీలు ఆ ప్రాంతాలలోని ఇతరులకు ఆహార భద్రతను అందుబాటులోకి తేవటం
- భారత ఆహార సంస్థను విస్తరించి పట్టిష్ట పరిచేందుకు దేశమంతటా ప్రత్యేకించి నిర్వాచించి గురైన తూర్పు, ఈశాస్య ప్రాంతాలలో ఆధునిక గోదాముల నిర్మాణానికి ప్రాధాన్యత ఇప్పటం, అధ్యాన్యంగా ఉన్న నిల్వ సౌకర్యాల కారణంగా పెద్ద మొత్తంలో ఆహార ధాన్యాల వృధాను అరికట్టటం
- అతి తక్కువకు అమ్ముకొనే పరిస్థితిని నిపారించేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల సహకారంతో అన్ని రాష్ట్రాలలో సేకరణ కేంద్రాల ఏర్పాటు
- ఆహార ధాన్యాల బదులు నగదు బదిలీకి వ్యతిరేకి
- ఆధార్తో సంబంధం లేకుండా సబ్సిడీ రేట్లకు ఏడాదికి పన్నెండు ఎల్పోజి సిలిండర్, సరఫరా

ధరల పెరుగుదల నిరీధం

పెరుగుతున్న నిత్యావసరాల ధరలను అదుపు చేయటానికి దిగువ పేర్కొన్న చర్యలు తీసుకోవాలని సిపిఐ(ఎం) ప్రతిపాదిస్తున్నది

- పెత్తోలియం ఉత్పత్తుల ధరల నియంత్రణ విధాన వ్యవస్థను తిరిగి ప్రవేశపెట్టటం

- పెట్రోలియం ఉత్పత్తులపై కేంద్ర ఎక్స్‌జెంచ్ మరియు కష్టమ్స్ పన్నుల తగ్గింపు
- సహజవాయి ధరలపై నియంత్రణ మరియు కెజి గ్యాస్ బేసిన్ గ్యాస్ ధరల పెంపు ఉపసంహరణ
- పార్కమెంటరీ స్టోండింగ్ కమిటీ చేసిన సిఫార్సుల మేరకు వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల ముందస్తు వాణిజ్యంపై నిపేధం
- అత్యవసర వస్తువుల అక్రమ నిల్వలు, భూక్మార్కెబీంగ్స్‌పై కలిన చర్యలు మరియు ఇందుకోసం అత్యవసర వస్తువుల చట్టంలోని అంశాల పట్టిష్టికరణ
- గోదాములు, గిడ్డంగులలో ప్రయివేటు నిల్వలను వెల్లడించే నిబంధనలను పట్టిష్టపరచటం
- పెరుగుతున్న మార్కెట్ ధరలను అదుపులో ఉంచేందుకు ప్రభుత్వ పంపిణీ వ్యవస్థను పట్టిష్టపరచటం మరియు నిల్వలను వివేకముతో ఉపయోగించుకోవటం
- ధరలు పెరుగుతున్నపుడు తగ్గుతున్నపుడు ఆహారధాన్యాల ఎగుమతిపై అదుపు
- అత్యవసర జౌఘాల ధరలను అదుపులో ఉంచేందుకు చర్యలు

విదేశాంగ విధానం

- దిగువ అంశాలతో కూడిన విదేశాంగ విధానం కోసం సిపిఐ(ఎం) కృషి చేస్తుంది.
- బహుళ ధృవ ధోరణులు పెంపొందించేందుకు స్వతంత్రమైన, అలీన విదేశాంగ విధానం. బ్రిక్స్(బిఆర్ఎసిఎస్) మరియు ఇబ్సా(బిఎస్ఎస్) పటిష్టానికి కృషి పొంపు సహకార సంస్థలో పూర్తి సభ్యురాలిగా చేరటం.
  - దేశాల మధ్య ఉన్న వివాదాలను పరిష్కరించేందుకు ఐరాన వంటి బహుముఖ వేదికలను పట్టిష్టపరచటం; భద్రతామండలి మరియు ఐరాన వ్యవస్థను ప్రజాస్వామీకరించటం
  - గతంలో లిబియా ఇప్పుడు చోటు చేసుకుంటున్న సిరియా, ఉక్రెయిన్లో మాదిరి ఐక్యరాజ్యసమితి మరియు నాటో రుద్దిన జోక్యాలు మరియు ప్రభుత్వాల మార్పిడులకు వ్యక్తిరేకత
  - పశ్చిమాసియా మరియు అగ్నీయాసియాలతో సంబంధాల పట్టిష్టికరణ మరియు లాటిన్ అమెరికన్ మరియు కరిబియన్ దేశాలతో సంబంధాలను నెలకొల్పుకోవటం
  - అపరిష్కతంగా ఉన్న సమస్యల పరిష్కారం కోసం పాకిస్తాన్తో చర్చల కొనసాగింపు; భారతీ-పాకిస్తాన్ మధ్య ప్రజల సంబంధాలను పెంపొందించటం
  - బంగ్లాదేశ్లో సంబంధాలు మరియు ఒప్పందాలు చేసుకొనేందుకు ప్రత్యేక

ప్రయత్నాలు. భూ సరిహద్దు ఒప్పందానికి ఆమోదం మరియు తీస్తా నది జలాల ఒప్పందాన్ని పరిష్కరించుకోవటం

- ఐక్య శ్రేలంక పరిధిలో తమిళ భాష మాటల్లాడే పొరుల స్వయంప్రతిపత్తి కోసం ఉత్తర మరియు తూర్పు ప్రాంతాలకు అధికారాల బదిలీ కోసం లంక ప్రభుత్వంతో సంప్రదింపులు. అంతర్యద్దం చివరి దశలో జరిగిన అత్యాచారాలపై విస్వసనీయమైన స్వతంత్ర విచారణ కోసం కృషి.
- పాలస్తీనా దేశానికి పూర్తి మద్దతు; ఇడ్జాయెల్స్ మిలిటరీ మరియు భద్రతా సంబంధాల రద్దు

భద్రతా సమస్యలు

భద్రతా సమస్యలకు సంబంధించి సిపిఎల్ (ఎం) దిగువ చర్యలకు వనిచేస్తుంది.

- భారత్ - అమెరికా అఱు ఒప్పందంలో మార్పులు; విదేశీ అఱు రియాక్టర్ల దిగువుతి ఉండదు; దేశీయంగా ఉన్న యసేనియం మరియు థోరియం నిల్వాలను ఉపయోగించుకొని పొర అఱువిచ్చుక్కే రంగంలో స్వయం సమృద్ధి.
- ఐక్య రాజ్యసమితి ద్వారా విశ్వవ్యాపిత అఱు నిరాయధీకరణకు కృషి; అఱు పరీక్షల మార్కోరియంపై పార్లమెంట అనుమతి తీసుకోవాలి; దక్కిణాసియాలో అణ్వెప్త రహిత పరిష్కారులు నెలకొల్పేందుకు కృషి; హిందూ మహా సముద్రంలోని అమెరికా సైనిక కేంద్రం డిగోగార్పియా నుంచి అణ్వెయుధాల తొలగింపుకు కృషి
- అంతరిక్ష నిష్పైనికీకరణకు అవసరమైన విధానాలకోసం పనిచేయటం
- పైబర్ దాడులు మరియు నిఘ్నా నుంచి భారత ఇంటర్వెట్ మరియు టెలికమ్యూనికేపర్సన్ నెట్వర్కుల రక్షణకు దేశీయ సామర్థ్య నిర్మాణం
- అమెరికాతో రక్షణ చట్ట ఒప్పంద వునర్దురణ జరగడు. అమెరికాతో మిలిటరీ సహకారం ఒప్పందాల తదుపరి చర్యల నిలిపివేత. దక్కిణాసియాలో విదేశీ మిలిటరీ కేంద్రాలు లేకుండా చూసేందుకు అవసరమైన విధానానికి కృషి
- పార్లమెంటరీ ప్రజాసామ్వ్య వ్యవస్థ చట్ట పరిధిలోనే పనిచేసే జాతీయ భద్రతా ఉపకరణాల సృష్టి
- మాహోయిస్టు హింసాకాండను ఎదుర్కొనే అంశంలో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మధ్య సమస్యలు అవసరం. ఇదే సమయంలో ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్న సామాజిక-ఆర్థిక సమస్యల పరిష్కారానికి ప్రత్యేక చర్యలను తీసుకోవాలి, ప్రత్యేకించి మాహోయిస్టు సమస్య తలెత్తిన ప్రాంతాలలోని గిరిజనుల సమస్యలను పరిష్కరించాలి. మాహోయిస్టు సమస్యను ఒక భద్రతా సమస్యగా చూడరాదు.

లోకికత్వ పరిరక్షణ కోసం

- మతం మరియు రాజకీయాలను విడదినేందుకు సిపిఐ(ఎం) కృషి చేస్తుంది. దీన్ని గట్టిగా అమలు జరిపేందుకు అవసరమైన అన్ని చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకుంటుంది. మత హింసాకాండ పట్ల కలినంగా వ్యవహరిస్తుంది. అన్ని రంగాలలో రాజ్యం లోకిక విలువలను ప్రోత్సహించాలి. అందుకోసం సిపిఐ(ఎం) కృషి చేస్తుంది.
- మత హింసాకాండకు వ్యతిరేకంగా సమగ్ర చట్టాన్ని తీసుకు వస్తుంది. ఫెడరల్ చట్టానికి భంగం కలగకుండా మతహింసాకాండకు గురైన బాధితులకు తగిన నష్టపరిహారం అందించేందుకు, త్వరగా న్యాయం జిగీందుకు కృషి చేస్తుంది.
  - మత హింసను ప్రేరిపించే వారు ప్రభుత్వం లేదా అధికారంలో ఎంతటి స్థాయిలో ఉన్నవారైనపుటికీ మరొకరు పాల్పడకుండా ఉండే విధంగా శిక్షించేందుకు ప్రయత్నిస్తుంది.
  - ఎలాంటి భయం మరియు విపక్ష లేకుండా మైనారిటీలు గౌరవప్రదమైన మరియు సమానత్వంగా జీవించేందుకు వారి హక్కులను రక్షిస్తుంది.
  - సూగులు పార్యపుస్తకాలలో మతపరమైన దురభిమానం మరియు పక్షపాతం చూపే అంశాలన్నించీనీ పూర్తిగా తొలగిస్తుంది
  - మత విద్యోషోన్ని విస్తరింపజేయటంలో నిమగ్నమైన సంస్థలకు వ్యతిరేకంగా చర్యలు మరియు తగిన చట్టపరమైన తీసుకుంటుంది మరియు మైనారిటీలపై దాడులు జరిపే వారిపై తగిన చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకుంటుంది.

ఉగ్రవాదానికి వ్యతిరేక చర్యలు

- ఉగ్రవాదానికి వ్యతిరేకంగా దిగువ చర్యలు తీసుకొనేందుకు సిపిఐ(ఎం) కృషి చేస్తుంది.
- నిఘూ యంత్రాంగాన్ని పచ్చిష్ట పరచటం మరియు భద్రత మరియు నిఘూ విభాగాల మధ్య మరింత సమన్వయం పెంచేందుకు ప్రయత్నం
  - ఫెడరల్ వ్యవస్థను ఉల్లంఘించకుండా జాతీయ దర్శాప్తు సంస్ పనిచేయటం మరియు సంబంధిత రాష్ట్రంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో కలిసి పనిచేసే విధంగా చూస్తుంది
  - పోలీసు బలగాల ఆధునికీకరణ
  - బెయిల్ లేకుండా 180 రోజుల పాటు నిర్వంధం మరియు సమాచారాన్ని వెల్లడించనందుకు మూడు సంవత్సరాల పాటు జైలు శిక్ష వంటి నిర్దాక్షిణ్య అంశాలను తొలగించేందుకు చట్టవ్యతిరేక చర్యల నిర్ధ చట్టానికి సపరణ

జమ్ము-కాశీర్

జమ్ము-కాశీర్ సమస్య విషయంలో సిపిఎ(ఎం) దిగువ వైభారిని కలిగి ఉంటుంది.

- రాజ్యంగంలోని 370 ఆర్టికల్ పరిధిలో దాని ప్రాతిపదికగా రాష్ట్రానికి గరిష్ట స్వయం ప్రతిపత్తిని కలిగించే ఒక రాజకీయ పరిష్మారానికి కృషి చేస్తుంది. జమ్ము, కాశీర్, లడభ్ ప్రాంతాలకు ప్రాంతీయ స్వయం ప్రతిపత్తి కలిగించేందుకు కృషి చేస్తుంది.
- అమాయక పౌరులపై భద్రతా దళాల దుప్పువర్తనను అరికట్టేందుకు గట్టి చర్యలు తీసుకోవటం; పొత్తిల్ కేసులో న్యాయానికి జరిగిన అవహాళనను సరిదిద్దేందుకు ఆ కేసు న్యాయ సమీక్షకు నివేదించటం
- రాష్ట్ర ఆర్థికాభివృద్ధి జరిగేట్లు చూడటం, ప్రత్యేకించి యువతకు ఉద్యోగాల కల్పనాపై కేంద్రికరణ మరియు ధ్వంసమైన మౌలిక సదుపాయాల పునర్నిర్మాణం

ఈశాన్య ప్రాంతం

ఈశాన్య రాష్ట్రాల సమస్యలపై సిపిఎ(ఎం) దిగువ వైభారి కలిగి ఉంటుంది.

- అభివృద్ధికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వాల్సిన దానిగా ఈశాన్య ప్రాంత ప్రకటన; యువతకు ప్రత్యేక ఉపాధి మరియు భౌతిక మౌలికసదుపాయాల అభివృద్ధి, సరిహద్దు కంచ నిర్మాణం త్వరగా పూర్తి చేయటం
- ఆరవ షెడ్యూల కింద పొలనాపరమైన మరియు ఆర్థిక అధికారాల విస్తరణ మరియు రక్షణ; వివిధ స్థానిక తెగల, జాతుల గుర్తింపునకు రక్షణ
- జాతి వివక్ష వ్యతిరేక చట్టాన్ని చేయటం మరియు దేశంలోని ఇతర ప్రాంతాలలో ఉన్న ఈశాన్య రాష్ట్రాల పౌరులకు విస్తృతమైన భద్రత కలిగించటం.

ప్రజల హక్కులు, జీవన భద్రత మరియు సామాజిక న్యాయం కోసం

కార్బూకవర్గం

సిపిఎ(ఎం) ఈ క్రిందివాటికోసం కృషి చేస్తుంది.

- కార్బూకులకు చట్టబద్ధమైన కనీస వేతనం పదివేల రూపాయలు నిర్ణయించటం, కనీస వేతనాన్ని వినియోగదారుల ధరల సూచికకు లంకె పెట్టటం, పదివేసవ అంతర్జాతీయ లేబర్ కాంగ్రెస్ సిఫార్సులు మరియు రాష్ట్రకోస్-బ్రెట్ కేసులో సుట్రీం కోర్టు తీర్పు ప్రాతిపదికగా వేతన సవరణ; కాలం చెల్లిన ధరల సూచికలను తిరిగి నిర్మించటం

- అంతరాష్ట్ర కార్బూకుల వలసలపై ఉన్న చట్టంతో సహా ఆన్ని కార్బూక చట్టాలను పూర్తిగా గట్టిగా అమలు జరపటం; కార్బూకశాఖలను పట్టిపురచటం మరియు వాటిని అమలు జరపాల్సిన కార్బూక/పొక్కరీ తనిటీ సంస్థలతో సహా ఆన్నింటికీ తగిన మానవ శక్తిని మరియు సౌకర్యాలను కల్పించటం, పారిశ్రామిక ట్రైబ్యూనల్ మరియు కార్బూక కోర్టులలో న్యాయమూర్తులు మరియు సహాయ సిబ్బంది భాషీలన్నింటినీ పూర్తి చేయటం
- అసంఘటిత రంగ కార్బూకుల చట్టాలను మెరుగుపరచటం మరియు కార్బూకులపై పార్దమంటరీ స్టాండింగ్ కమిటీ సిఫార్సుల అమలు, తోటల మరియు వలస కార్బూకులకు ప్రత్యేక భద్రతా చర్యలు, ఒకే గవాక్షం ద్వారా కార్బూకులందరికీ అందుబాటులో ఉండే విధంగా కలిసమైన పారిశ్రామిక మరియు వృత్తిపరమైన వర్గికరణ బోర్డుల చట్టాన్ని రద్దు చేయటం, తగినన్ని బడ్జెట్ కేటాయింపులతో అసంఘటితరంగ కార్బూకులకు జాతీయ నిధి ఏర్పాటు, దారిద్రూరేఖ నిబంధనలతో నిమిత్తం లేకుడా అసంఘటితరంగ కార్బూకులందరికీ వ్యాధాప్యపెస్సన్, మెటర్ట్రీటీస్ సహా ఆరోగ్య, శిశుసంరక్షణ, ప్రమాద, జీవిత పీమా సౌకర్యాల వంటి కనీసం సౌమాజిక భద్రతా లబ్బులను కలిగించటం
- సూతన పెస్సన్ స్నేహులు మరియు పిఎఫ్‌ఆర్డిఎప్ చట్టం రద్దు, దానిస్టానంలో కార్బూకులు/ ఉద్యోగులందరికీ లభ్యిని నిర్వచించే పెస్సన్ పథకం ప్రవేశపెట్టటం, దానికి యజమానులు మరియు ప్రభుత్వం తగినన్ని నిధులు సమకూర్చుటం, కనీసంగా చివరి వేతనంలో ధరల సూచికతో కూడి 50శాతం వేతనం పెస్సన్ పచ్చెట్లు చూడటం
- కార్బూక సంఘాలకు రహస్య బ్యాలట్ ద్వారా గుర్తింపు నివ్వటం మరియు కార్బూక సంఘాల హాక్కులకు రక్షణ; ఆన్ని సంస్థలలో గుర్తింపు యూనియన్ విధిగా ఉండేట్లు చేయటం, అంతర్జాతీయ కార్బూక సంస్థ సదస్యు చేసిన 87,948 అంశాలైన కార్బూక సంఘాల ఏర్పాటు స్నేహు, ఉమ్మడి బేరసారాల హాక్కులను ఆమోదించటం, ప్రభుత్వ మరియు ప్రయాపేటు రంగం రెండింటి యాజమాన్యాలలో కార్బూకల భాగస్పామ్యం కలిగి ఉండేందుకు పట్టిపుస్తున పథకాన్ని రూపొందించటం
- కాంట్రాక్టు, కాజువల్ పని విధానాన్ని నిరుత్సాహపరచటం; కాంట్రాక్టు లేబర్(క్రమబద్ధికరణ మరియు రద్దు) చట్టాన్ని గట్టిగా అమలు జరపటం, ఒకే విధమైన పని చేసే కాంట్రాక్టు కార్బూకులకు పర్మిసింట్ కార్బూకులతో సమంగా వేతనాలు, కాంట్రాక్టు కార్బూకుల హాక్కులకు రక్షణ, అసంఘటిత రంగంలో కార్బూక సంఘాలను ఏర్పాటు చేసుకొనే హాక్కు కార్బూక సంఘాలలో వారికి పూర్తి సభ్యత్వ హాక్కు యూనియన్ గుర్తింపు ఎన్నికలు, సమ్ముల సందర్భంగా ఓటింగ్ హాక్కు

- అన్ని రకాల పనులలో మహిళా కార్బూకులకు సమాన ప్రతిఫలం వచ్చేట్లు చూడటం, ప్రసూతి సౌకర్యాలతో సహ అనంఘనిత రంగం, ఇశ్వరునుంచి పనిచేసే వారితో సహి పెస్సన్, ఆరోగ్యబీమా సామాజిక భద్రతా చర్యలను వర్తింప చేయటం, మహిళా కార్బూకులు పనిచేసే అన్నిచోట్లు క్రచి సదుపాయాల ఏర్పాటు
- పని స్థలాల్లో లైంగిక వేధింపుల నిరోధానికి తగు చర్యలు తీసుకోవటం, పని స్థలాల్లో లైంగిక వేధింపుల నిరోధ చట్టం ప్రకారం స్థానిక మరియు పని స్థలాల కమిటీలను ఎన్నికెన ప్రతినిధులతో ఏర్పాటు. గృహాలు, పొలాలను కూడా ఈ చట్టపరిధిలోకి తేవటం
- పలు కేంద్ర, రాష్ట్ర పథకాలైన అంగన్వాడీ వర్గాల్ని మరియు సహాయకులు, ఆశావర్గర్లు, మధ్యాహ్న భోజన కార్బూకులు, పారా తీచర్లు, ఎన్సిఎల్పి సిబ్బంది వంచి వారికి అంతర్భాతీయ కార్బూకు కాంగ్రెస్ సిఫార్సు 45 ప్రకారం కార్బూకులుగా గుర్తింపు నివ్వటం మరియు వారికి చట్టబద్ధమైన కనీస వేతనాలతో సహా హాజరైనందుకు ఇచ్చే అలవెన్నులు, సామాజిక భద్రతా పథకాలైన పెస్సన్ వంటివి మరియు వారికి కార్బూకు సంఘాల హక్కులు లభించేట్లు చూడటం

రైతాంగం

- వ్యవసాయం గిట్టుబాటు అయ్యేందుకు వీలుగా రైతులపై నియమించిన జాతీయ కమిషన్ సిఫార్సు చేసిన రైతాంగ అనుకూలమైన అంశాల అమలు
- అన్ని పంటలకు అన్ని ఖర్చులు వచ్చే విధంగా స్థిరమైన మరియు గిట్టుబాటు ధరలను అందించేట్లు చూడటం, కుటుంబ సభ్యుల త్రమతో సహా అన్ని రకాల ఖర్చులపై 50శాతం అదనంగా వచ్చేట్లుగా కనీస మద్దతు ధరల పెంపుదల
- అన్ని పంటలను సకాలంలో సేకరించేందుకు అన్ని ప్రాంతాలలో సేకరణ సౌకర్యాల విస్తరణ
- దుస్థితిలో ఉన్న రైతాంగానికి సమగ్రమైన రుణ భారం తగ్గింపు మరియు సంస్థాగత, ప్రయావేటు వచ్చేవ్వాపారులు ఇచ్చిన రుణాల రద్దు
- కొలు రైతులు, పాలికి చేసే వారితో సహా రైతులందరికీ పంటలు, పశువుల బీమా పథకం వర్తింపు, చిన్న, సన్నకారు రైతులకు అదనపు సబ్సిడీలు
- సకాలంలో నమ్మకమైన విధంగా రైతులందరికీ భరించగలిగిన ధరలతో ఉన్నత, నాయ్యమైన పెట్టుబడులు అందించేందుకు కృషి
- రైతుల సంప్రదాయ విత్తనాల హక్కు పరిరక్షణ మరియు జీవవైవిధ్యాన్ని కాపాడటం అఁచే విధంగా అన్ని విత్తనాలను రెండవ సారి వినియోగించే విధంగా చూడటం

- నిరంతర జలవనరుల యాజమాన్య పద్ధతులతో పాటు జాతీయ భూ పునరుద్ధరణ మరియు పునఃసంపూర్ఖం చేసే కార్బూకమం
- రేగా పథకం కింద చిన్న, సన్మకారు రైతాంగానికి కార్బూక సబ్విడీ వర్తింపు
- నీటి వినియోగం, పెట్టుబడుల కొనుగోలు, పంటల నిల్వ, ఉత్పత్తుల మార్కెటింగ్, పాడి అభివృద్ధికి సహకార సంస్థలకు ప్రోత్సాహం మరియు పట్టిష్టికరణ

వ్యవసాయ కార్బూకులు

- వ్యవసాయ కార్బూకులకు రోజుకు కనీస వేతనం రు. 300లకు పెంపుదల; వ్యవసాయ కార్బూక మహిళలకు సమానవేతనాలు వచ్చేట్లు చూడటం
- కనీస వేతనాల చట్టం అమలు జరపాల్సిన అమలు యంత్రాంగం క్రమబద్ధికరణ మరియు పట్టిష్టపరచటం, చట్టం గట్టిగా అమలు జరిపేట్లు చూడటం
- రేగా పథకంలో పరిమితి వందరోజుల ఎత్తివేత, పని కల్పించని పక్షంలో కార్బూకులకు నిరుద్యోగ బృత్తి చెల్లింపు
- వ్యవసాయ కార్బూకులకు కనీస వేతనాలు చెల్లించేలా విడిగా సమగ్రమైన చట్టం చేయటం, ఉమ్మడి బేరసారాలాడే హక్కు కేంద్ర నిధులతో సామాజిక భద్రతా పథకాలైన పెన్సన్లు, ప్రమాద పరిహారం చెల్లింపు
- వ్యవసాయ కార్బూకులకు ఉచితంగా భూ పునఃపంచిణి; అన్ని గ్రామీణ కుటుంబాలకు పెరట్లు సమకూర్చుటం, గ్రామీణ కార్బూకులందరికి ఇళ్ల నిర్మాణం
- భూసేకరణ మరియు తొలగింపు సందర్భాలలో హర్షి పునరావాస పరిహారం పొందేందుకు ప్రభావితులైన వ్యవసాయ కార్బూకుల హక్కులను గుర్తించటం
- ఆరోగ్యాన్ని దెబ్బతిసే ఎండోసల్ఫాన్ వంటి పురుగుమందుల వినియోగంపై నిపేధం మరియు పురుగు మందుల కారణంగా జబ్బులపాలైన వ్యవసాయ కార్బూకులకు ఉచితంగా వైద్య సదుపాయం అందించటం
- దళిత మరియు ఆదివాసీ కార్బూకుల రాజ్యాంగ హక్కులకు రక్షణ మరియు దళిత, గిరిజన నివాస ప్రాంతాల అభివృద్ధి
- దేశంలో ఎక్కడకు వలస వెళ్లినా వారి రక్షణకు ఏకగవాక్షం ద్వారా వికేంద్రికరించబడిన త్రిపక్ష బోర్డుల ద్వారా వ్యవసాయ కార్బూకులందరికి హర్షిగా సామాజిక భద్రత చేకూర్చుటం

మత్స్య కార్బూకులు

- మత్స్య కార్బూకులకు ప్రత్యేక సంక్లేషమ బోర్డు ఏర్పాటు మరియు వారికి గుర్తింపు

కార్బుల అందచేత, సామాజిక భద్రతా పథకాల వర్తింపు

- విదేశీ ట్రాలర్లపై నిషేధం మరియు బడా ట్రాలర్ల ద్వారా వినాశకరమైన పద్ధతుల్లో చేపలు పట్టటం నిషేధం
- నీటి వనరుల్లో చేపలు పట్టే హక్కును గుర్తిస్తూ మత్తు కార్బుకుల మరియు కోస్ట్ ప్రాంతాల నివాసితులు మరియు చేపలు పట్టి జీవించే వారి రక్షణకు కోస్ట్ జోన్ నియంత్రణ చట్టం మరియు 2011 నోటిఫికేషన్లకు సవరణ, రుణాల ఎత్తివేతకు పథకం

మహిళలు

- రాజ్య సభ ఆమోదించిన పార్లమెంట్ మరియు రాష్ట్రాల చట్టసభలలో మూడోవంతు రిజర్వేషన్ బిల్లు లోకసభలో ఆమోదం మరియు అమలుకు ప్రాధాన్యత
- మహిళలు మరియు పిల్లలపై భయంకరంగా పెరుగుతున్న హింస నివారణ మరియు అందుకు బాధ్యతైన వారిని శిక్షించేందుకు దిగువ పేర్కొన్న వాటితో అనేక చర్యలు తీసుకోవటం
- ప్రస్తుతం సవరించబడిన చట్టం నుంచి వదలి వేయబడిన వర్కు కమిటీ సిఫార్సులకు ఆమోదం; లింగ సమానత్వానికి సంబంధించిన అంశాలను చేర్చేందుకు విద్య సిలబన్స్ మార్పులు; బహిరంగ స్థలాల్లో మహిళల రక్షణకు చర్యలు; అశక్తులైన మహిళలు అన్ని బహిరంగ స్థలాలకు సురక్షితంగా చేరేట్లు చూడటం; పెద్దులు కులాలు మరియు తెగలకు చెందిన మహిళలపై కులపరమైన నేరాలకు శిక్షలను పెంచటం; కేసులను ఆలశ్యం చేసినా, నీరుగార్చేందుకు చూసినా పోలీసులతో సహ ఏ వ్యక్తికి అయినా జిరిమానా విధించటం; సత్వర న్యాయ కోర్టుల ఏర్పాటు; అత్యాచార బాధితులకు మద్దతు మరియు యాసిడ్ దాడులకు గురైన వారికి ప్రత్యేకించి అత్యాచారాలకు గురైన పిల్లలకు పూర్తి నిధులతో పునరావాస కల్పనపథకం; గృహ హింస మరియు లైంగిక వేధింపులకు వ్యతిరేకంగా ఉన్న చట్టాల అమలుకు తగినన్ని బడ్డోట్ కేటాయింపులు. లింగ నిర్ధారణ పరీక్షలు, ఆడశికు శ్రూణ హత్యల నిరోధక పిసిపిఎన్డిటి చట్టం గడ్డిగా అమలు మరియు పనిచేయని పర్యవేక్షణ కమిటీలను పునరుద్ధరించటం
- దిగువ పేర్కొన్న కొత్త చట్టాలు తెచ్చేందుకు కృషి: పరువ నేరాలుగా పిలుస్తున్న చర్యలకు వ్యతిరేకంగా ప్రత్యేకంగా స్వతంత్రంగా పనిచేసే ఒక చట్టం; మహిళలు, పిల్లలను విక్రయించటానికి వ్యతిరేకంగా ఒక చట్టం; వివాహితులైన వారికి సంయుక్త

ఆస్తి హక్కులకోసం ఒక చట్టం; మహిళలు మరియు పిల్లలకు మనోవర్తి చట్టాన్ని పటిష్ఠ పరచటం, త్రిపుర వామపక్ష ప్రభుత్వం చేసిన మాదిరి వదలివేయబడిన మహిళలకు సాయం, వితంతువులతో సహి ఒంటరి మహిళలు, మహిళలే కుటుంబపెద్దగా ఉన్న కుటుంబాలకు ప్రత్యేక పథకం; స్వయం సహాయక బృందాలు మరియు బ్యాంకింగ్ సంస్థలకు సంబంధాలు కల్పించటం మరియు స్వయం సహాయ బృందాలలోనీ ఎన్సి/ఎన్సటి మహిళలకు నాలుగుశాతం కంటే ఎక్కుపు వడ్డి వసూలు చేయకుండా సభ్యుడికి హామీ, గృహ కార్బూకులు మరియు ఇళ్ళనుంచి పనిచేసే కార్బూకుల రక్షణకు ఒక చట్టం

- మతం లేదా సంప్రదాయం వేరుతో మహిళలు, బాలిలకు వ్యతిరేకంగా జరుగుతున్న పద్ధతులకు వ్యతిరేకంగా సామాజిక సంస్కరణల కోసం జరిపే పోరాటాలను ప్రోత్సహించటం, ఇళ్ళ, బహిరంగ స్థలాల్లో మహిళలపై జరుగుతున్న హింసా సంస్కృతికి వ్యతిరేకం
- మహిళలకు వ్యతిరేకంగా వారిని అవమాన పరిచే, అశీల చర్యలు, భాషను వినియోగించకుండా బహిరంగంగా చేసే ప్రకటనలు, వ్యాఖ్యలు మర్యాదపూర్వకంగా ఉండే విధంగా విధి రంగాలలో ఎన్నికెన ప్రజాప్రతినిధులకు ఒక ప్రవర్తనా నియమావళిని రూపొందించి పొట్టించేట్లు చూడటం
- బడ్డెట్లలో ప్రస్తుతం ఉన్నట్లు చెబుతున్న 30శాతానికి బదులు మహిళలకు కేటాయింపులు 40శాతానికి పెంచటం

బాలులు

పిల్లల హక్కుల గురించి గట్టిగా నిలబడటమే గాక సిపిఐ(ఎం) వాటి సాధన కోసం పని చేస్తుంది. దిగువ చర్యలు అమలు జరిపేందుకు కట్టుబడి ఉంటుంది.

- ఆరు సంవత్సరాల లోపు పిల్లలందరికీ ఐసిడిఎన్ పథకం వర్తింపు. ఐసిడిఎన్ ప్రయవేటీకరణకు దారితీనే అన్ని చర్యలను ఉపసంహరిస్తుంది. అంగన్వాడీలు మరియు సుశ్రూతీలో పోషకాహార సరఫరాకు తలసరి కేటాయింపుల పెంపుదల
- మూడు నుంచి 18 సంవత్సరాల మధ్య వయస్సుగల పిల్లలందరికీ వర్తించే విధంగా విద్యాహక్కు చట్టం విస్తరణ. అశక్తులైన పిల్లలందరికీ ప్రత్యేక చర్యలు.
- అన్ని రకాల బాలకార్బూకులను నిషేధించేందుకు గాను అపాయకరమైన మరియు అపాయకరము కాని అన్నతేడాను బాల కార్బూకుల నిషేధం మరియు క్రమబద్ధికరణ చట్టానికి సపరణలు మరియు బాలకార్బూకులందరికి పునరావాసం అదనపు నిధులతో అన్ని పథకాల అమలు

- ఆదివానీ, దళితులు మరియు సామాజికంగా వెనుకబడిన తరగతుల పిల్లలకు ఇతరులకు మధ్య ఉన్న అంతరాన్ని తగ్గించేందుకు ప్రత్యేక చర్యల ద్వారా దళితులు మరియు గిరిజన పిల్లలకు ఆధునిక వసతులతో రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ మరియు హాస్పిట్ ఏర్పాటుకు అదనపు నిధుల కేటాయింపు; ఏ స్థాయిలో వివక్ష చూపినా కలిన చర్యలు
- హొలిక సేవలైన అనుబంధ పోషకాలు, టీకాలు, పారశాల పూర్వ అనియత విద్య, క్రమం తప్పకుండా ఆరోగ్య పరీక్షలు, వెంటనే పై ఆసుపత్రులకు పంచే సేవలు ప్రతిభక్తిరికీ అందచేత
- తప్పి పోయిన పిల్లలను కనుగొనేందుకు గట్టి చర్యలు, వెతికే చర్యల స్థితిని శారులకు నివేదించేందుకు కృషి
- అశీల నేరాల చట్టం నుంచి పిల్లలను రక్కించేందుకు గట్టి చర్యలు, చట్ట అమలు
- పిల్లల రక్కణ కొరకు జాతీయ మరియు రాష్ట్ర బాలల కమిషన్లకు నిధులు మరియు అధికారాల బదలాయింపు
- వీధి పిల్లలకు వసతి కల్పన మరియు సామాజిక సేవల అందచేత
- బాల నేరస్థల న్యాయ వ్యవస్థ పూర్తిగా ప్రక్కాశన మరియు సంస్కరణకు కృషి, అటువంటి వారిని తిరిగి సమాజంలోకి తీసుకొని బాధ్యత గల శారులుగా తయారు చేయడానికి అవసరమైన సంస్కరణ ఏర్పాటుచేసి వేగవంతం చేయడం.

యువజనులు

యువజనుల కోసం దిగువ చర్యలు తీసుకొనేందుకు సిపిఎ(ఎం) కృషి చేస్తుంది.

- పని హక్కును రాజ్యాగ బద్దం చేయటం
- ఉద్యోగం లేదా నిరుద్యోగ భూతి
- కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల భర్తీపై విధించిన నిషేధాల ఎత్తివేత. నిర్దీశ కాల వ్యవధి చట్టంలో అన్ని భాషీ పోస్టుల భర్తీ
- యువతరం ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను తగిన విధంగా పరిష్కరించేందుకు జాతీయ యువజన విధానం 2014లో సమూల మార్పులు
- యువకులలో క్రీడా కార్యక్రమాలను పెంపాందించేందుకు మరియు శిక్షణ సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేసేందుకు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ప్రాయోజితం కావించే క్రీడా సంస్థల ఏర్పాటు,

పెద్దాలు కులాలు మరియు తరగతుల సంక్లేషణ

- జాతీయ, రాష్ట్ర స్థాయిలో వారి జనాభాకు అనుగుణంగా ప్రణాళికల్లో పెద్దాలు కులాలకు స్పృష్టీ కాంపానెంట్ ప్లాన్, గిరిజనులకు ఉపణాళిల ఏర్పాటుకు కేంద్ర చట్టం రూపకల్పన. పెద్దాలు కులాలు మరియు పెద్దాలు తరగతులకు ప్రణాళికల అమలులో నేరుగా లబ్ధిపొందారా లేదా అన్న పర్యవేక్షణకు స్థోండింగ్ కమిటీ ఏర్పాటు
- ప్రయావేటు రంగంలో ఎన్సి మరియు ఎన్సటిలకు రిజర్వేషన్లు కల్పించేందుకు కేంద్ర చట్టం రూపకల్పన
- వివక్షకు తావిచ్చే అన్ని అంశాలను చట్టపరిధిలోకి తెస్తా ఎన్సి/ఎన్సటిలపై అత్యాచారాల నిరోధ చట్టాన్ని మరింత పట్టిష్ట పరచటం

పెద్దాలు కులాలు

కుల వ్యవస్థ రద్దుకు మరియు అన్ని రకాల కుల అణచివేతనిర్మాలనకు సిపిఐ(ఎం) గట్టిగా కట్టుబడి ఉంది. అందరికీ ఆరోగ్య హక్కు విద్య, ఉపాధి, తగిన జీవన పరిస్థితులు మరియు భౌద్రహిత వంటి మాలిక మానవహక్కులకు సంబంధించి అన్ని రంగాలలో ప్రత్యేక చర్యలను ప్రత్యేకించి పెద్దాలు తరగతుల హక్కుల పురోగతికి అదనపు కేటాయింపులతో సహ దిగువ చర్యలు తీసుకోనేందుకు కట్టుబడి ఉంది.

- నిర్దిత కాల వ్యవధి నిర్ణయించి ప్రత్యేక రిక్రూట్‌మెంట్ జరిపి రిజర్వుడు సీట్ల మరియు పోస్టుల బ్యాక్ట్లాగ్ అన్నించినీ నింపటం మరియు ప్రమాణప్పకు చర్యలు తీసుకోవటం; పెద్దాలు తరగతుల యువతకు వ్యత్తి విద్యా శిక్షణ సౌకర్యాలను కల్పించటం; స్వయం ఉపాధిద్వారా ఏర్పాటు చేసుకున్న పెద్దాలు కులాల వారి సంస్థలన్నింటికీ రుణ సౌకర్యం కల్పించటం మరియు మార్కెట్ అనుబంధాల అభివృద్ధికి సాయపడటం
- అంటరాని తనం పాటించే వారికి వ్యతిరేకంగా, అత్యాచారాలకు మరియు వివక్షకు పాల్గొనే వారికి వ్యతిరేకంగా బలమైన చర్యలు కలిన శిక్ష
- చేతులతో పారిశుద్ధ పనిని నివారించే చట్టంలోని లోపాలను సవరించేందుకు సవరణలు మరియు నిర్దిత కాల వ్యవధిలో అలాండి వారందరికీ పునరావాసం అందుకు తగిన కేటాయింపులు చేయటం
- పారిశుద్ధ సేవలలో కాంట్రాక్టు కార్బూకుల క్రమబద్ధికరణ
- పెద్దాలు కులాలు నివసించే ప్రాంతాలకు అన్ని పెద్దాలు కులాల కుటుంబాలకు ఇళ్లపట్టలు, ఇళ్లు, పారిశుద్ధం, మంచినీరు, ఆరోగ్యం, విద్యుత్ కనెక్షన్లు

కల్పించేందుకు కృషి మరియు ఇతర తరగతుల శౌరులు షెడ్యూలు కులాల మధ్య ప్ర త్యేకించి ఇళ్లమరియు శోర సేవల మధ్య ఉన్న అంతరాన్ని తొలగించేందుకు ప్రత్యేక కార్బూక్రమం చేపట్టం

- దళిత క్రెస్టవులు మరియు ముస్లింలకు రిజర్వేషన్ సాకర్యాలను విస్తరింపచేయటం

షెడ్యూలు తరగతులు

షెడ్యూలు తరగతుల సంక్లేషమం కోసం సిపిఐ(లిఎ) దిగువ చర్యలు తీసుకుంటుంది.

- చట్టబడ్డమైన నిరీత కాలవ్యవధి చట్టంలో అన్ని ప్రభుత్వ సేవలలో ఉన్న ఎన్టి రిజర్వుడు పోస్టుల భర్తించి చర్యలు; ప్రయాచేటు రంగంలో రిజర్వేషన్ విస్తరణ
- ఆదివాసీల భూమి హక్కులకు రక్షణ మరియు చట్టవిరుద్ధ పద్ధతుల్లో భూమి కోల్పియిన గిరిజనులకు భూ పునరుద్ధరణ
- షెడ్యూలు తరగతులు మరియు ఇతర సాంప్రదాయ అటవీ నివాసుల (అటవీ హక్కుల గుర్తింపు) చట్టం 2006 పూర్తిగా అమలు; 1980వ సంవత్సరం గడువుగా నిర్ణయించి అంతకు ముందున్న ఇతర సంప్రదాయ అటవీ నివాసులను చేర్చిందుకు చట్ట సవరణ
- చిరు అటవీ ఉత్సవులకు కనేస మద్దతు ధరలు నిర్ణయించేందుకు ఒక జాతీయ కమిషన్ ఏర్పాటు మరియు వాచిని సేకరించేందుకు అవసరమైన తగినన్ని ఆర్థిక వసరులు కల్పించటం
- గిరిజనుల కేంద్రికరణ ఎక్కువగా ఉన్న అన్ని రాష్ట్రాలు మరియు దేశంలోని జిల్లాలలో అన్ని భూకులకు పంచాయతీల చట్టాన్ని(షెడ్యూలు ఏరియాలకు విస్తరణ) విస్తరించటం; ఎక్కడితే అలాంటి రక్షణ లేదో ఆక్రూడ అన్ని రాష్ట్రాలలోని పట్టణ ప్రాంతాలు మరియు మునిపాలిటీలకూ విస్తరణ
- గిరిజనుల భాషలు, లిపులకు గుర్తింపు, రక్షణ కల్పించటం మరియు అభివృద్ధి చెందేట్లు మాడటం. గిరిజన భాషలైన భిలి, గోండి వంటి వాచిని రాజ్యాంగంలోని ఎనిమిదవ షెడ్యూలులో చేర్చటం; సంబంధిత రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలతో ఆదివాసీల భాషలను అధికార భాషలుగా గుర్తింపచేయటం
- రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు గుర్తించిన గిరిజనుల జాబితాల ప్రకారం ఒక రాష్ట్రం సుంచి మరొక రాష్ట్రానికి వలన వచ్చిన నప్పటికీ వారి గిరిజన గుర్తింపు మరియు హక్కులు అయి రాష్ట్రాలలో కూడా వర్తింప చేసేందుకు ఆటోమాటిక్సగా జాబితాలో చేర్చింపు

- ఆహోర భద్రతా చట్టం కింద సబ్సిడీ ఆహోర ధాన్యాలను పొందేందుకు గిరిజనులందరినీ చేర్చటం
- గిరిజన ప్రాంతాలలో మంచినీరు, పారిశుధ్య, ఆరోగ్య కేంద్రాలు, మరియు పారశాలలు, హోస్పిట్ ఏర్పాటు
- తప్పుడు కేసులతో ఛైలు పోలైన అమాయక గిరిజనుల తక్షణ విడుదల మరియు పునరావాసం కల్పించటం

మైనారిటీలు

మైనారిటీల హక్కులు, సంక్షేపం కోసం సిపిఐ(ఎం) దిగువ చర్యలు తీసుకొనేందుకు హనిచేస్తుంది.

- మైనారిటీ కమిషన్కు రాజ్యాంగబడ్డ హోదా కల్పించటం, దాని అధికారాలు మరియు పరిధి, సభ్యులు మరియు చైర్మన్ స్థాయిలను పెంచటం
- సచార్ కమిటీ సిఫార్సుల అమలుకు గిరిజన ఉప ప్రణాలిక మాదిరి ముస్లిం మైనారిటీలకు ఒక ఉప ప్రణాళిక రూపొందించటం; ఉపాధి, విద్య, ఆరోగ్యం కోసం ముస్లిం జనాభా ఎక్కువగా కేంద్రిక్యతమైన లక్షీత జిల్లాలలో ప్రత్యేక చర్యలు
- రంగనాథ మిత్రా కమిషన్ నివేదిక సిఫార్సులు అమలు, తక్షణ చర్యగా ఆయా రాష్ట్రాల వారీ కేటాయింపుల ప్రకారం ఒబిసి ముస్లింలందరినీ ఒబిసి కోటాలలో చేర్పించటం
- బ్యాంకుల ప్రాధాన్యతా రుణాలలో ముస్లింలకు 15 శాతం కేటాయింపు; స్వయం ఉపాధి పొందిన ముస్లిం యువతకు సబ్సిడీలతో కూడిన రుణాలు ఇప్పించేట్లు చూడటం
- ముస్లిం బాలికల విద్యకు ప్రత్యేక ప్రాధాన్యత ఇవ్వటం, వారికి స్కూలర్సిప్పులు మరియు హోస్పిట్ వసతులను గణసీయంగా పెంచటం
- పారశాలలో ఉర్దూ బోధనకు ప్రోత్సాహం; ఉర్దూలో నాణ్యమైన పౌర్య పుస్తకాల ప్రచురణ మరియు అన్ని ఉర్దూ బోధనా పోస్టుల భర్తి
- ఉగ్రవాద కేసుల నుంచి విడుదలైన ముస్లిం యువకులకు పరిహారం మరియు పునరావాసం కల్పించటం, వారిని తప్పుడు కేసులలో పెట్టిన, చిత్రహింసలు తదితర ఇబ్బందులకు గురిచేసిన అధికారులను శిక్షించటం, అటువంటి కేసుల విచారణకు సత్యర న్యాయవిచారణ కోర్సుల ఏర్పాటు

ఓచిసిలు

- కేంద్ర విద్యా సంస్థలలో 27 శాతం ఓచిసి రిజర్వ్ పథ్సను సక్రమంగా అమలు జరిపేందుకు చర్యలు; ప్రయివేటు విద్యా సంస్థలన్నింటికీ ఓచిసి రిజర్వ్ పథ్సను వర్తింపు
- వెనుకబడిన తరగతుల జాతీయ కమిషన్ పటిష్టీకరణ
- ఒబిసి సర్టిఫికెట్లు పొందే ప్రక్రియను సరళతరం గా వించటం
- షైడ్యాలు కులాలు మరియు తరగతుల మాదిరిగా సమగ్రమైన పథకాలు, పాకేజ్లను రూపొందించటం, ఒబిసిలలోని ఆర్థికంగా బలహీనులైన వారిని దారిద్ర్యం నుంచి బయట పడవేయటం

అశక్తులైన వారి (వికలాంగులు) సంక్లేషమం

పలు రకాలుగా అశక్తులైన వారి సంక్లేషమం కోసం దిగువ చర్యలు చేపట్టాలని సిపిఐ(ఎం) కోరుతున్నది.

- అశక్తులైన వారికి సంబంధించి ఆరంగంలో వెల్లడైన అనేక అందోళనలు, అంశాల ఆధారంగా బయ్యరాజ్యసమితిలో అశక్తులైన వారి హక్కుల సద్గు చేసిన తీర్మానాలకు అనుగుణ్యంగా అశక్తుల బిల్లులో సపరణలు చేయటం, జాతీయ వైకల్యత విధానంలో సపరణలు
- సర్టిఫికెట్లు పొందటాన్ని సరళతరం కావించటం, అన్ని రాష్ట్రాలు, ప్రభుత్వ శాఖలలో చెల్లుబాటు అయ్యే విధంగా అంతటా చెల్లుబాటయ్యే గుర్తింపు కార్బూలు అందచేయటం. ఒక నీర్ణీత కాల వ్యవధిలో ప్రభుత్వ శాఖలలోని బ్యాక్టోర్స్ పోస్టుల భూర్భీ
- అన్ని ప్రభుత్వ భవనాలు, బహిరంగ స్థలాలు, రవాణా, సమాచార ఇతర రంగాలలో అశక్తులుగా ఉన్న వారికి ఆటంకాలు లేకుండా ప్రవేశం, పూర్తిగా ఉచితంగా అందుబాటులోకి తేవటం, సంజ్ఞలతో కూడిన భాషా దుబాసీల ఏర్పాటు, చెవిలీ మరియు వినటానికి ఇబ్బంది పదే వారికి వారి భాషలోనే కాప్టన్తో టీవీ కార్యక్రమాలను అందుబాటులోకి తేవటం
- అశక్తుల కనీస పెన్సన్ నాలుగువేలకు పెంపు
- పరికరాలు, సహా వస్తువులను ఉచితంగా అందించటం
- అన్ని స్థాయిలలో విద్యుతును అందుబాటులోకి తేవటం
- అశక్తులైన వారికి ఆరోగ్యవనతులను అందుబాటులోకి తేవటం ఉచితంగా

అందించటం

- కేవలం త్రిచక్త సైకిళ్లు, చక్రాల కుర్చీలు, కృతిమ అవయవాలనే కాగా అశక్తులైన వారికి తోడ్పడే ఇతర పరికరాలు, సౌకర్యాల ఏర్పాటు కూడా ఎంపి నిధుల కింద సహాయం చేయటానికి పరిధి విస్తరణ

ప్రజా సంక్లేషమ చర్యలు

ఉపాధి హామీ పథకం

అన్ని పట్టణాలలో ఉపాధి హామీ పథకం కోసం చట్టాన్ని తేవటం

- కుటుంబంలోని పెద్ద వారందరికి వారు కోరినన్ని రోజులు ఉపాధి కల్పించే విధంగా చట్టాన్ని సవరించటం
- గ్రామీణ ప్రాంతాలలో జీవనాన్ని మెరుగు పరిచేందుకు దోహదం చేసే అన్ని రకాల పనులను రేగా పరిధిలో జరిగేట్లు విస్తరించటం
- నిల్చిత వ్యవధిలో చట్టబడ్డమైన కనీస వేతనాల చెల్లింపు; న్యాయమైన మరియు వాసపానికి దగ్గరగా ఉండే షెడ్యూలు రేభును ప్రకటించటం; ధరల పెరుగుదలకు అనుగుణంగా ఎప్పటికప్పుడు వేతనాలను పెంచటం; బ్యాంక్ భాతా లేదా ఆధార్ నంబర్ కావాలని పత్రిడి చేయకుంగా ఒక నిల్చిత క్రమంలో వేతనాలను చెల్లించటం; నిరుద్యోగభూతి చెల్లింపు ప్రక్రియను సులభతరం చేయటం మరియు అందేట్లు చూడటం

విద్య

- విద్యమై ప్రభుత్వ ఖర్చును జిడిపిలో ఆరుశాతానికి పెంచటం
- ఉచిత మరియు నిర్వంధ ప్రాధమిక విద్యను అందించేందుకు విద్యా హక్కు చట్టాన్ని అమలు జరపటం; నివసించే ప్రాంతాలలో ఏ సూక్షలో అయినా చేరేందుకు వీలు కల్పించే అవగాహనను వ్యవస్థాగతం కావించేందుకు వీలుగా విద్యా హక్కు చట్టాన్ని సవరించటం; ప్రాధమిక స్థాయి నుంచి ఎగువ స్థాయికి కొనసాగించే విద్యార్థులందరికి ఉచిత విద్యను అందించటం; ఆర్థికంగా బలహీన వర్గాల విద్యార్థులకు ప్రవేశాలు కల్పించటంలో విఫలమైన ప్రయాపేటు పారశాలలు మరియు ప్రత్యేక సంస్థలపై కలిన చర్యలు; పారశాలల మరియు టీచర్ల నాణ్యత మెరుగుపరచటం, విద్యా హక్కు అమలుకు అయ్యేఖర్చులో ఎక్కువ భాగం కేంద్ర ప్రభుత్వం భరించే విధంగా చూడటం
- మధ్యలో చదువు మానివేసే వారిని తగ్గించేందుకు ప్రోస్సులు విద్యను విస్తరించటం; విద్య నాణ్యతను మెరుగు పరచటం మరియు సర్వశీక్షా అభియాన్ పారశాలలో

మౌలిక సౌకర్యాల ఏర్పాటు, వెనుబడిన ప్రాంతాల, ఇతరంగా ప్రధాన ప్రవంతికి దూరంగా ఉన్న తరగతులకు చెందిన పిల్లలను నిలబెట్టుకోవటం వంటి ఇతర అంశాలలో నిబంధనలు, పారశాల సమయాల వంటి వాటిలో సరళత్వాన్ని అనుమతించటం.

- ప్రయావేటు విద్యా సంస్థలలో ఫీజులు, ప్రవేశాలు మరియు సిలబన్ క్రమబద్ధికరణకు చట్టం చేయటం
- ఉన్నత విద్యలో ఎఫ్‌డి‌ఎలకు అనుమతి ఉండదు; విదేశీ విద్యా సంస్థల ప్రవేశం, కార్యకలాపాల క్రమబద్ధికరణ బిల్లు 2010, ఉన్నత విద్య మరియు పరిశోధన బిల్లు 2011 మరియు పరిశోధన మరియు నవీకరణకు విశ్వవిద్యాలయాలు బిల్లు 2012 వంటివి రద్దు.
- నాలుగు సంవత్సరాల బ్యాచిలర్ కోర్సు రద్దు, ప్రయావేటు ఉన్నత విద్యా సంస్థలలో విద్యానాణ్యతను పెంచేవిధంగా, అందుబాటును పెంచే విధంగా ఫీజులు మరియు టీచర్ నిబంధనలను సరిచేయడం.
- భారత సామాజిక మరియు సాంస్కృతిక వైవిధ్యం గుర్తించబడే విధంగా అన్ని సాధాయిల విద్యలో ప్రజాస్వామ్య మరియు అభ్యుదయకర పార్య ప్రణాళిక మరియు పార్యాంశాల రూపకల్పన
- ప్రస్తుతం కాంట్రాక్ట్ లేదా పారా టీచర్లుగా ఉన్న వారిని రెగ్యులరైజ్ చేయటం
- అన్ని విద్యా సంస్థలలో విద్యార్థుల, టీచర్ల మరియు బోధనేతర సిబ్బంది ప్రజాస్వామ్యిక హక్కులు అమలయ్యేట్లు చూడటం; అన్ని ఉన్నత విద్యా సంస్థలలో విద్యార్థి యూనియన్ ఎన్నికలను విధిగా జరిపేట్లు చూడటం

ఆరోగ్యం

- కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి గణనీయమైన కేటాయింపులతో పాటు ఆరోగ్యానికి కనీసంగా జిపిఎలో ప్రభుత్వ ఖర్చును ఐదుశాతానికి పెంచటం
- ఒక పరిధిలోని సమగ్ర ఆరోగ్య సంరక్షణ సేవలు అందుబాటులోకి తేచటం మరియు ఉచితంగా అందించే విధంగా సాధానికులకు జాబుదారీగా ఉండే విధంగా ప్రజారోగ్య వ్యవస్థను పట్టిపుపరచటం మరియు విస్తరించటం
- ఆరోగ్య సేవల ప్రయావేటీకరణను, పిపిపిల ద్వారా పొరుగు సేవలను పొందటాన్ని, ప్రయావేటీకరణ ధోరణలను తక్షణమే వెనక్కు కొట్టటం
- కార్బూకుల ఆరోగ్యాన్ని సమర్థవంతంగా రాశించే విధంగా ఇఎస్‌ఎ పథకాన్ని విస్తరించటం, కొత్త రూపం ఇవ్వటం
- ప్రయావేటు ఆరోగ్య సంరక్షణ క్రమబద్ధికరణ, ప్రత్యేకించి కార్పోరేట్ల

యాజమాన్యంలోని అసుపత్రుల రంగంపై తక్షణమే మరియు కలిన చర్యలు

- అన్ని ప్రభుత్వ ఆరోగ్య కేంద్రాలలో నిరంతరాయంగా ఉచిత మందుల సరఫరా, ప్రమాదకరమైన జౌపథాలను మార్కెట్ నుంచి తొలగించటం
- అత్యవసరమైన జౌపథాలకు ఖర్చు ఆధారిత ఫార్ములా ప్రకారం జౌపథాల ధరలపై నియంత్రణ; జాతీయ జాబితాలో ఉన్న అన్ని జౌపథాలపై అన్ని రకాల పన్నుల రద్దు మరియు కనీస ఖర్చు-ఎంఆర్పి లాభం ఉండేట్లు చూడటం, ఎంఆర్పి ప్రాతిపదికన గాక వసూలు చేసిన ధర ప్రాతిపదికన జౌపథాలపై ఎక్కుజ్ ద్వాబీని భారీగా తగ్గించటం
- అత్యవసర జౌపథాల ఉత్పత్తి, భాళీలను భర్తి చేసేందుకు ప్రభుత్వ రంగంలోని ఫార్మాస్యూలీకల్ యూనిట్ల పునరుద్దరణ
- క్లినికల్ ప్రయోగాల క్రమబద్ధికరణ, గట్టిగా అదుపుచేయటం మరియు విదేశీ ఫార్మాస్యూలీకల్ కంపెనీలు ఆనైతిక పద్ధతుల్లో నిర్వహిస్తున్న క్లినికల్ ప్రయోగాలపై నిషేధం
- భారత్ నుంచి అమెరికా ప్రభుత్వ జౌపథ నియంత్రణ ఏజన్సీ యువన్ ఎఫ్డిఎ కార్యాలయాలు మరియు సిబ్బంది తొలగింపు, భారత గడ్డపై అమెరికా చట్ట అమలు చెల్లడు
- భారత పేటంట్ చట్టాలకు మద్దతు మరియు వాటిని నీరుగార్చకుండా చూడటం
- ప్రభుత్వ అధ్వర్యంలో ప్రెద్యులు, నర్సుల శిక్షణకు కొత్త కాలేజీల ఏర్పాటుకు ప్రాధాన్యత. అటువంటి కాలేజీలు పేద రాష్ట్రాలు మరియు సేవలు తక్కువగా పొందుతున్న ఈశాన్య రాష్ట్రాలలో ఏర్పాటుకు ప్రాధాన్యత మరియు ప్రభుత్వ నిధుల అందచేత. అరోగ్య సిబ్బంది శిక్షణ సంస్థల ఏర్పాటు

ఆధార్

- పొర్లమెంట్ ఆమాదం పొందేంత వరకు ఆధార్ పథకం నిలిపివేత; ఆధార్ అమలుకు ముందు పొర్లమెంటులో గోప్యత చట్టం మరియు సమాచార రక్షణ చట్టం ఆమాదం
- సామాజిక సేవలకు ఆధార్ వినియోగంపై నిషేధం మరియు పొరులకు అందించే ఆర్థిక మరియు సామాజిక సేవలు, ఏవైనా హక్కులకు ఆధార్ను తప్పనిసరి చేసే అన్ని నిర్దిశ్యాల రద్దు
- ఈ ప్రాజెక్టులో వినియోగించిన బయామెట్రిక్ బెక్యూలజీ మదింపునకు ఉన్నత స్థాయి స్వాతంత్ర నిపుణుల కమిటీ ఏర్పాటు

పెన్సున్న మరియు వృద్ధులు

- వృద్ధులు గౌరవ ప్రదంగా జీవించేందుకు అందరికీ వర్తించే మరియు ఎలాంటి

చెల్లింపులు లేని వృద్ధాప్య పెన్నన్ వ్యవస్థ ఏర్పాటుకు ప్రభుత్వ నిధులతో కూడిన ఏర్పాటు, కనీస వేతనంలో సగానికి తగ్గుకుండా లేదా నెలకు నాలుగు వేల రూపాయలు ఏది ఎక్కుతైతే ఆ మొత్తం చెల్లించేట్లు చూడటం, ఇతర వసరుల నుంచి అధిక పెన్నన్ పొందే వారు మరియు ఆదాయ పన్ను చెల్లించేవారికి తప్ప అందరికీ వర్తింపు

- ధరల సూచికకు అనుగుణంగా ఏడాదికి ఒకసారి పెన్నన్ సవరింపు
- వృద్ధాప్య పెన్నాలకు ఏక గవాళ్ళ వ్యవస్థ ఏర్పాటు
- ఎలాంటి వయస్సు పరిమితి లేకుండా వితంతువులు, అనాధలు మరియు అశక్తులైన వారికి వర్తించే అలవెన్నులు అందరికీ వర్తింపు
- జీవన వ్యయానికి అనుగుణంగా అన్ని తరగతుల పెన్నన్దార్లకు పెన్నా పెంపుదల, మాజీ సైనికులకు ఒకే ర్యాంక్ ఒకే పెన్నన్
- రాజ్య మద్దతుతో వృద్ధాప్య గృహోలు/పగటి పూట సంరక్షణ కేంద్రాల నెట్వర్క్ నిర్మాణం.

పట్టణ సమస్యలు

దేశంలోని పట్టణ ప్రాంతాలలో పేదలు, కార్బికవర్డం పెరుగుతన్న కారణంగా వారి సంక్లేషణానికి దిగువ చర్యలు తీసుకోవాలని సిహిబి(ఎం) కోరుతున్నది.

- పథకం ప్రకారం పట్టణికరను ప్రోత్సహిస్తుంది. పట్టణాలకు వలస వచ్చే పౌరుల పెరుగుదలకు అనుగుణంగా వారికి సదుపాయాలు కలిగించేందుకు ప్రభుత్వ పెట్టుబడులను పెంచాల్సి ఉంది.
- పట్టణ పేదలు భరించగలిగిన విధంగా హోలికసేవలైన మంచినీరు, పారిషుధ్యం, విద్యుత్, రవాణా, రేఫ్న్ దుకాణాలు, ఆరోగ్య సదుపాయాలు, పారశాలలు, వీధి లైట్ వంటి వాటిని సమకూర్చువలసి ఉంది.
- అభాగ్యులు, సాయపడదగిన వారికి రాత్రుళ్లు వసతి కల్పించటం, సామూహిక భోజన శాలల ఏర్పాట్లు, నిర్వహణకు తగినన్ని నిధుల కేటాయింపు.
- మురికి వాడల కూలిచ్చేతల నిలిపివేత, సదుపాయాలతో కూడిన నివాసాల అభివృద్ధి, మురికి వాడలను రియలస్టేట్ డెవలర్స్కు అస్పరించకుండా చూడటం
- తమ పని స్థలాల నుంచి దూరంగా శివారు ప్రాంతాలకు కార్బికుల తొలగింపు మరియు వేరేచోట నివాసాల ఏర్పాట్లై పూర్తి నిషేధం
- పూర్తి పొర సొకర్యాలతో ప్రభుత్వ గృహోల విస్తరణ, ధనిక తరగతులకు ఉపయోగపడే అదులైని రియలస్టేట్ అభివృద్ధి పరిమితం చేయటం
- భరించగలిగిన ధరల్లో ఆధునిక పొర రవాణా, పెద్ద సంఖ్యలో రవాణా చేయగలిగిన వ్యవస్థల అభివృద్ధి; పాదచారులు, సైకిల్స్పై తిరిగే వారికి, వేగం తక్కువగా ఉండే

ఇతర వాహనాల వారికి తగిన విధంగా ప్రణాళికా బద్దమైన రోడ్లు, వాయు కాలుష్య నియంత్రణ మరియు ఈ చర్యలు ద్వారా రోడ్లపై రద్ది తగింపు

- తిరిగి వినియోగించటానికి/రీసైకిల్ చేయటానికి చెత్త యాజమాన్యంలో ప్రత్యేక చృష్టి పెట్టటం, హోనికరమైన ఎలక్ట్రానిక్/రసాయన మరియు బయో వ్యధాలను తొలగించేందుకు పిపిపిలతో నిమిత్తం లేకుండా ఎస్సడబ్బుఎం కార్బూకుల సహకారం సంస్థలకు ఇవ్వటం
- వీధి విల్రేతులకు రక్షణ కల్పించటం

పర్యావరణం

- రాష్ట్ర, కేంద్ర స్థాయిల్లో సమర్థవంతంగా, నిర్మిత వ్యవధిలో, పారదర్శకంగా, జవాబుదారీతన మరియు ఎలాంటి స్వ ప్రయోజనాలు లేని రీతిలో వ్యవస్థల పనితీరు ఉండే విధంగా చూడటం
- సమర్థవంతమైన చర్యలు తీసుకోవటం ద్వారా గ్రీన్హోస్ గ్యాస్లను తగించేందుకు కృషి, అన్ని ఉత్పత్తి, వినియోగ రంగాలలో ఇంధనాన్ని సమర్థవంతంగా వినియోగించడం, పునరుత్స్వాదక ఇంధనమైనటువంటి సౌర, వాయుశక్తికి ప్రోత్సాహం, ఇంధన వినియోగంలో అసమానతల తగింపు మరియు ఆర్థికంగా బలహీన వర్గాల వారికి ఇంధన వసరులు అందుబాటులోకి తేవటం
- సహజ మరియు వాతావరణ సంబంధిత విపత్తులను ఎదుర్కొనేందుకు రాష్ట్రాలను పటిష్ఠపరచటం మరియు వాతావరణానికి అనుగుణమైన అభివృద్ధి వ్యాహోలు అమలు అసహయులుగా ఉండే పౌరుల అవసరాలను తీర్చటం
- సమర్థవంతమైన క్రమబద్ధికరణ మరియు అమలు చేయటం ద్వారా ప్రత్యేకించి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రత్యుత్స్వాల క్రమబద్ధికరణల అధారిటీల ద్వారా నదులు ఇతర నీటి వసరుల కాలుప్పాన్ని అరికట్టటం
- నదుల కరకట్లు మరియు లోతట్టు ప్రాంతాల కోతను నిరోధించటం మరియు ఆ ప్రాంతాలలో వినాశకర అభివృద్ధిని అరికట్టటం
- మాధవ గాఢిల్ మరియు కస్తూరి రంగన్ రిపోర్టుల అమలు నిలిపివేత మరియు లభ్యదారులతో విస్మయమైన సంప్రదింపులు, బహిరంగ విచారణలు జరపటం ద్వారా పశ్చిమ కనుమల్లోని సున్నితమైన పర్యావరణ వ్యవస్థ, పౌరుల జీవనాల రక్షణకు అవసరమైన సమగ్ర పథకాన్ని రూపొందించేందుకు విశాలమైన నిపుణుల కమిటీ ఏర్పాటు

జలవనరులు

- నీటిని అరుదైన ప్రజా సరకుగా పరిగణిస్తూ ఒక నూతన జాతీయ నీటి విధానం

రూపొందించుట, ఆ విధంగా నీటి రీఛార్జ్ మరియు నీటి పొదువు, మొత్తంగా గృహా వినియోగానికి అదనంగా నీటిని అందుబాటులోకి తేపటం, వ్యవసాయం మరియు పరిశ్రమల వినియోగానై సమర్థవంతమైన క్రమబద్ధికరణ మరియు డిమాండ్ యాజమాన్యం; ప్రాధాన్యతా క్రమంలో నివాసులందరికి సమంగా మంచినీటి సౌకర్యం కల్పన

- నీటి ప్రయువేటికరణ ఉండడు
- సమర్థవంతమైన క్రమబద్ధికరణ ద్వారా భూ గర్జ జలాలు తగ్గిపోకుండా చూడటం, తగిన చట్టాలు చేయటం క్రమబద్ధికరణ సంస్థలను పట్టిష్ట పరచటం

సైన్సు మరియు సాంకేతిక పరిజ్ఞానం

- ప్రస్తుతం ఉన్న 0.1 శాతాన్ని జడిపిలో రెండు శాతానికి శాప్త, సాంకేతిక రంగాలలో దేశీయ పరిశోధనకు ప్రభుత్వ నిధులను పెంచి స్వయం సమృద్ధిని పెంపొందించటం; పరిశోధన మరియు అభివృద్ధిలో విశ్వవిద్యాలయాల వ్యవస్థను పట్టిష్ట పరచటం, ప్రాధాన్యతలకు అనుగుణంగా శాస్త్రాలలో హొలిక పరిశోధనలు చేయటం
- సోలార్ వంటి అభివృద్ధి చెందుతున్న టెక్నాలజీలజీ మెరుగుదలకు నూతన చొరవలకు తగిన నిధులు కేటాయించటం
- మైక్రో ఎలక్ట్రోనిక్స్ లో సహ ఎలక్ట్రోనిక్ సామర్థ్యాన్ని సృష్టించటం
- కీలకమైన రంగాలలో బహుళజాతి ఔషధ గుత్త సంస్థల గుత్తాధిపత్యాన్ని దెబ్బతిసేందుకు చొరవ తీసుకొనే కార్బ్రూక్రమాలు
- విత్తనాలలో మోన్ శాంట్ వంటి కంపెనీల గుత్తాధిపత్యాన్ని దెబ్బతిసేందుకు వ్యవసొయ పరి శోధనానై కేంద్రికరణ
- కాపీరైట్స్ లేదా పేటెంట్ ద్వారా గుత్త యాజమాన్యాల నుంచి తప్పించేందుకు త్రీ సాఫ్ట్‌వేర్ మరియు అలాంటి నూతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానానికి ప్రోత్సాహం, బయోటెక్నాలజీ మరియు ఔషధాలను కనుగొనటంలో అన్ని విభాగాలలో జ్ఞానాన్ని పెంపొందించే నెఱవర్కుల ఏర్పాటుకు ప్రోత్సాహం
- భారత పేటెంట్ చట్టానికి గట్టిగా కట్టుబడి ఉండేందుకు వీలుగా పనిచేసేందుకు పేటెంట్ కార్బూలయాలను పట్టిష్టపరచటం, భారత పేటెంట్ కార్బూలయాల సిబ్బందికి అమరికా మరియు ఐరోపా పేటెంట్ కార్బూలయాలతో శిక్షణ, పునర్శురణ ఇప్పించటం నిలిపివేయాలి.

సంస్కృతి మరియు మీడియా

- రాజ్యంగం ఎనిమిదవ పెద్దాయాలులో ఉన్న అన్ని భాషలను ఒకే విధంగా ప్రోత్సహించటం మరియు అభివృద్ధి చేయటం

- లౌకిక, అభ్యర్థయ మరియు ప్రజాస్వామిక సంస్కృతులకు ప్రోత్సాహం; సాంస్కృతిక రంగాలకు చెందిన ప్రముఖులు, వారి ఉత్సాధనలపై మతోన్నాదుల దాడుల పట్ల కరినంగా వ్యవహారిస్తుంది.
- హింసను శ్లాఘించటాన్ని మహిళలు, సెక్స్‌ను వాణిజ్యవస్తువుగా మార్చటాన్ని కట్టించేస్తుంది.
- తీవీ, రేడియోలు నిజమైన ప్రభుత్వ ప్రసార సేవలను అందించేందుకు ప్రసార భారతి కార్బోరేషన్ పటిష్టుకరణ; ప్రభుత్వ ప్రసార సేవలలో రాష్ట్రాలకు అధికారం ఉంటుంది.
- గుత్తాధిపత్యాన్ని నిరోధించేందుకు బహుళమిడియా యాజమాన్య నిరోధం; ప్రచురణ మరియు ఎలక్ట్రోనిక్ మీడియాలోకి ఎఫీడిపిల ప్రవేశం రద్దు
- మీడియా కొన్సిల్ ఏర్పాటు, అది స్వతంత్ర మీడియా క్రమబద్ధికరణ అధారిటీగా పనిచేస్తుంది.
- ఇంటర్వెట్ పర్యవేక్షణ అధికారాన్ని అమెరికా నుంచి తొలగించి తగిన అంతర్జాతీయ సంస్కు అప్పగించేందుకు కృషి; ప్రపంచ కార్బోరేషన్ అదువు నుంచి విముక్తి చేసి ప్రజల కెంద్రంగా సామాజిక న్యాయాన్ని కలిగించేదిగా చూడటం, గోప్యత హక్కును కాపాడే మరియు ఏ ప్రభుత్వం కూడా సామూహిక నిఘావేసేందుకు అవకాశం లేకుండా పర్యవేక్షక సంస్థ పనిచేసే విధంగా చూడటం

సంస్కారణ సంస్కరణలు

అన్ని రకాల ప్రత్యేకించి ఉన్నత స్థానాలలో అవినీతి నిరోధ మరియు అదువు చర్యలకు సిపిబి(ఎం) నిలబడుతుంది. సమర్థవంతంగా ఇబ్బందుల పరిష్కారం, అవినీతి అక్రమాలను వెల్లడించే వారికి రక్షణ, సిబిబి, సివిసిలకు స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి కలిగించటం, న్యాయం అందరికీ అందుబాటులోకి తేవటం, మరియు వేగంగా అందించటం, ఎన్నికల క్రమం నుంచి కార్బోరేట్ మరియు ధనికుల పాత్ర తొలగింపునకు సంస్కరణలు, చర్యలు తీసుకోవటం.

అవినీతిపై పారిశాటం మరియు జవాబుదారీ తనం పెంచటం

- ప్రభుత్వం మరియు ప్రయావేటు రంగం మర్య ఎలాంటి అవగాహన లేదా ఒప్పుందాలు, కాంట్రాక్టులు జరిగినప్పటికీ వాటన్నింటినీ లోకపాల పరిధిలోకి తెచ్చేందుకు దానిని విస్తరించటం మరియు అవినీతి నిరోధక చట్టాన్ని సవరించి పటిష్టపరచటం
- కార్బోరేట్ నేరాలను క్షణింగా విచారించేందుకు దర్శావు సంస్థలు మరియు రెగ్యులేటర్లకు సాధికారత కల్పించటం
- ప్రయావేటు ఆర్థిక రంగ సంస్థలు బాంకింగ్ మరియు ప్రత్యేకించి బీమారంగం

మరియు అన్ని ప్రభుత్వాలు ప్రయాసమై బాగస్వామ్య ప్రాజక్షులను లోకపాల్ చట్ట పరిధిలోకి తేవాలి. అవినీతిని బయటపెట్టేవారి రక్షణ చట్టం మరియు సంబంధిత అవినీతి నిరోధ చట్టాలు

- ప్రతి ప్రభుత్వ అధారిటీకి వివరమైన శౌర హక్కుల వివరాలను రూపొందించి ఇబ్బందుల నివారణ అధికారాలను కలిగించేందుకు చట్టం
- సమాచార హక్కు వినియోగదారులు మరియు అవినీతి నిరోధక ఉద్యమకారులకు రక్షణ కల్పిస్తూ సమర్థవంతమైన యంత్రాంగాల ఏర్పాటు మరియు అవినీతి అక్రమాలను బయట పెట్టేవారి రక్షణకు పట్టిప్పమైన చట్టం ఏర్పాటు
- సమాచార హక్కు చట్టాన్ని పట్టిప్పపరచటం

ప్రధాన రాజ్యంగ మరియు చట్ట సంస్కరణలు

- ఒక రాష్ట్రాన్ని విభజించబోయే లేదా పార్లమెంట్ పునర్జీస్తికరించబోయే ముందు సంబంధిత రాష్ట్ర చట్టసభల అంగీకారం తీసుకొనే వీలుకల్పిస్తూ రాజ్యంగంలోని ఆర్థిక మూడుకు సవరణ.
- ఏ అంతర్జాతీయ సంధి అయినా విధిగా పార్లమెంట్ ఆమోదం పొందే విధంగా రాజ్యంగ సవరణ
- సాయంత్రిక దళాల ప్రత్యేక అధికారాల చట్టాన్ని రద్దు చేయాలి. దాని స్థానంలో నిరంకు అధికారాలు లేకుండా ఒక చట్టపరిధిలో సాయంత్రిక దళాల కార్యకలాపాలకు తగిన విధంగా ఒక చట్టాన్ని రూపొందించాలి.
- భారతీయ శిక్షాస్థృతిలోని సెక్షన్ 377ను సవరించాలి. అది లైంగిక దృష్టితో సంబంధం లేకుండా వయోజనలు అంగీకృతమైన సంబంధాలను కలిగి ఉండటాన్ని అది నేరపూరితమైనదిగా చేయకూడదు.
- మరణశిక్షను రద్దు చేసేందుకు భారతీయ శిక్షా స్థృతి మరియు ఇతర చట్టాల నుంచి తొలగించాలి.

న్యాయ సంస్కరణలు

- న్యాయ జవాబుదారీతనాన్ని గట్టి పరిచేందుకు మరియు న్యాయమూర్తుల నియామకం, బదిలీ, తొలగించేందుకు అధికారాలు కలిగిన ఒక స్వతంత్ర రాజ్యంగ సంస్కరణ ఏర్పాటు చేసేందుకు న్యాయ, కార్యనిర్వహక, చట్ట సభలు మరియు బార్ల ప్రతినిధులతో కూడిన ఒక జాతీయ న్యాయ కమిషన్ ఏర్పాటు.
- సామాన్యులు భరించదగిన ఖర్చుతో వేగంగా ఉపశమనం కలిగించే విధంగా న్యాయమ్యవస్థను సంస్కరించటం.

- అనమ్మతిని అణచివేయటాన్ని దుర్దినియోగం చేయకుండా ఉండేందుకు నేర ఉల్లంఘన నిర్వచనాన్ని తగిన విధంగా సవరించటం.
- న్యాయమూర్తులు తమ ఆస్తులను జపించటాన్ని విధిగా చేయటం

ఎన్నికల కమిషన్ సంస్కరణ

- ప్రధాని, ప్రతిపక్ష నేత, సుప్రీం కోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తితో కూడిన కమిటీ సలహాపై రాష్ట్రపతి ఎన్నికల కమిషన్ సభ్యులను నియమించటం
- ఎన్నికల కమిషనర్ల పదవీ కాలం పూర్తి అయిన తరువాత ప్రభుత్వ పదవి లేదా గవర్నర్, లేదా పార్లమెంట్ సభ్యులుగా పనిచేయకుండా చట్టబడ్డంగా అనర్థులను గావించటం.
- ఎన్నికల పరిశీలకుల పరిధిని స్పష్టంగా పేర్కొనేందుకు ప్రజాప్రాతినిధ్య చట్ట సపరణ
- ఎన్నికలేన రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో వైరుద్యాలను నివారించేందుకు శాంతిభద్రతల విషయంలో ఎన్నికల కమిషన్ పరిధిని స్పష్టుకరించేందుకు రాజ్యంగ సపరణ

ఎన్నికల సంస్కరణలు

- పార్టీల పాక్షిక జాబితాలతో దామాషా ప్రాతినిధ్యం
- నేర చరిత్ర ఉన్న వ్యక్తులను ఎన్నికలలో పోటీ చేయనివ్వకుండా గట్టి చర్యలు తీసుకోవటం
- గుర్తించబడిన పార్టీలకు మెటీరియల్ రూపంలో ప్రభుత్వ నిధుల ఎన్నికల ఫండింగ్.
- రాజకీయ పార్టీలకు కార్బోరేట్ నిధులపై నిషేధం

మెల : ₹ 5/-

ప్రచురణ కర్త :

భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ (మార్కిసిస్టు) తరఫున
జె. జయరాం, హాస్ నెం. 1-1-60/2, యం.బి.భవన్,
ఆర్టటిసి క్రాస్ రోడ్స్, ముఖీరాబాదు, హైదరాబాద్ -20